

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 28

Cena 15 din

PTUJ, dne 15. julija 1960

Letnik XIII

Obratna sredstva gospodarskih organizacij

OSREDNJE VPRAŠANJE NA SEJI ZBORA PROIZVAJALCEV PTUJSKE OBČINE

Na posebni seji, ki je bila prejšnji torek, je občinski zbor proizvajalcev v zvezi z ekonomsko-finančno analizo o poslovanju gospodarskih organizacij obravnaval tudi problematiko obratnih sredstev.

Zaradi aktualnosti tega vprašanja posredujemo našim bralcem nekaj ugotovitev in nekatere misli, ki jih vsebuje poročilo oddelka za finance ptujske občine o stanju obratnih sredstev v gospodarstvu in zaključke te obravnave.

Konec leta 1959 so dosegla

	obratna sredstva v 000 din	indeks	družb. bruto proizvod v 000 din	indeks
1957	6660	100	18.795	100
1958	7636	115	19.333	103
1959	8041	121	21.471	114
1960 (maj)	8254	124	23.728	126

Gibanje obratnih sredstev ni bilo v preteklih letih v skladu z gibanjem celotnega dohodka gospodarskih organizacij. Na to neskladno dinamiko je vplivalo dejstvo, da so bila obratna sredstva v nekaterih panogah leta 1955/56 zelo nizka, tako da so mnogokrat ovirala normalno poslovanje, gospodarskih organizacij.

Znatna obratna sredstva gospodarskih organizacij so vezana v obliki terjatev do kupcev, to je kot neplačane fakture. V tej obliki je vezano po stanju 31. maja 1960 2043 milijonov dinarjev ali 25 odstotkov vseh obratnih sredstev. Terjatve do kupcev so se od decembra 1959 do maja letos povečale od 1215 milijonov na 2043 milijonov dinarjev. Povečanje terjatev je posledica povečanega obsega poslovanja v letošnjem letu, deloma pa je vplivalo na porast terjatev tudi neažurno izdajanje računov in nedosledna izterjava dolžnikov pri nekaterih gospodarskih organizacijah. Trgovska podjetja, ki dobavljajo gostinskim, gošpodarskim organizacijam živila in pijače, izdajajo fakture v predolgih časovnih razdobjih in s tem po nepotrebnem vežejo svoja obratna sredstva ter zahtevajo dopolnilne kredite, medtem ko gostinske organizacije poslujejo z zadostnimi lastnimi obratnimi sredstvi.

V zvezi z gibanjem obratnih sredstev je zbor proizvajalcev v

obratna sredstva v gospodarstvu ptujske občine znesek 8041 milijonov dinarjev. Največ obratnih sredstev ima industrija, to je 4861 milijonov dinarjev ali 60,5 odstotka vseh obratnih sredstev. Na druge panoge socialističnega sektorja gospodarstva pa odpade sledeči odstotek obratnih sredstev: kmetijstvo 14,6, trgovina 20,9, obrt 1,7 in druge panoge 2,3 odstotka. V razdobju od 1957 do 1960 so se obratna sredstva in družbeni bruto proizvod gibala takole:

	obratna sredstva v 000 din	indeks	družb. bruto proizvod v 000 din	indeks
1957	6660	100	18.795	100
1958	7636	115	19.333	103
1959	8041	121	21.471	114
1960 (maj)	8254	124	23.728	126

obravnavi ugotovi, da so podjetja z njimi še vedno premalo gospodarna. V mnogih podjetjih so neupravičeno visoke zaloge. Ponekod se pojavlja nekurantno blago, ki ga podjetja dolgo časa zadržujejo v svojih skladiščih, preden se odločijo na prodajo po nižjih cenah. Pogosto so tudi visoke zaloge surovin danačnega porekla, čeprav se je v zadnjih letih preskrba z domačimi surovinami in polizdelki znatno izboljšala. Obravnavanje teh problemov na sejah delavskih svetov bi vsekakor dalo boljše rezultate kot pa spremljanje koeficientov obračanja obratnih sredstev zgolj iz prostorov računovodstva. Zato so se na seji zbora proizvajalcev dogovorili, da bodo sklicali posebne seje delavskih svetov, ki se jih bodo udeležili tudi člani zbora proizvajalcev v svojih volilnih enotah.

Poleg omenjenih pomanjkljivosti opazimo tudi precejšnjo nenamensko uporabo sredstev, to je uporabo obratnih sredstev za investicije v osnovna sredstva. V letu 1959 je bilo v ptujski občini uporabljenih za investicije skupno 176 milijonov dinarjev obratnih sredstev. Največji del te nenamenske uporabe obratnih sredstev odpade na kmetijske organizacije, zato je nastala ravno pri teh gospodarskih organizacijah najtežja finančna situacija in pomanjkanje obratnih sredstev.

Nizke so tudi naložbe v lastne

sklade obratnih sredstev iz sredstev čistega dohodka. V glavnem se čisti dohodek uporablja za investicijske izdatke v osnovna sredstva in za anuitete. Gospodarske organizacije v ptujski občini so glede tega v posebnem položaju, ker imajo velike obveznosti do družbenih investicijskih kreditov, ki so jih najele za razširitev proizvodnih zmogljivosti, zato morajo večino čistega dohodka odvajati v obliki anuitet. V letu 1959 so vložile gospodarske organizacije iz sredstev čistega dohodka le 27 milijonov dinarjev v sklad obratnih sredstev ali celo manj kot leta 1958.

V zvezi s temi pojavi so se nedavno precej zaostri predpisi glede odobravanja kreditov za obratna sredstva, ki so onemogočili denarnim zavodom v občini odobravanje kreditov za obratna sredstva tudi v nujnih in opravičenih primerih, ker razpolagajo s premajhno kreditno kvoto. Trenutno se hanaja v podruž-

nici Komunalne banke in Zadrugi hranilnici v Ptujju za 202 milijona dinarjev utemeljenih zahtevkov za povečanje kreditov za obratna sredstva, ki jih potrebujejo: Tovarna volnenih izdelkov Majšperk, Mlekarna in trgovska podjetja »Panonija«, »Izbrava«, »Vesna« in »Merkur« Ptuj ter »Zarja« Ormož.

Zbor proizvajalcev je mnenja, da zadeve ni mogoče uspešno in zadovoljivo rešiti v občini, ker so gospodarske organizacije komententi štirih različnih bank, ki so vsaka zase strogo omejene na kreditni obseg iz meseca aprila tega leta. Tudi sredstva občinskega investicijskega sklada so mnogo premajhna, da bi mogli zadovoljivo reševati nastalo situacijo, čeprav je v ta namen že uporabljenih 25 odstotkov teh sredstev. Zaradi tega bo potrebno vložene zahtevke reševati na nivoju okraja ali na nivoju republike v sodelovanju z narodno banko. P. A.

Veliko gasilsko slavlje

OB 90-LETNICI PTUJSKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA
V NEDELJO, DNE 10. JULIJA 1960

Pretekli teden smo opazili pred ptujskim gasilskim domom izredno živahnost in vrvenje. Naši vrli gasilci so se pripravljali, da dostojno proslavijo 90-letnico obstoja svojega društva in delovanja. V ta namen so pripravili že v sredo, 6. jul., v domu zanimivo razstavo gasilske opreme, orodja, slik in drugih zgodovinskih predmetov, kar je zbudilo pri obiskovalcih mnogo zanimanja. Nepričakovano lepo pa je uspeša v soboto zvečer v Mestnem gledališču gasilska akademija, kar je zaslug vodje kulturno-prosvetnega dela Franca Tomaniča.

Po državni himni je predsednik društva Bajgot orisal v krajšem govoru vlogo, pomen in naloge današnjega gasilstva. Ljubki in dovršeni nastop pionirjev Slivnjaka in Potočnikov s harmoniko in violino je izzval silno navdušenje. Tudi članske skupinske vaje na lestvi so bile zelo efektne. Po uspešnih nastopih obrtniškega pevskega zbora, mladinskih tamburašev in gasilskega pevskega zbora iz Gorisnice so obiskovalci akademije med igranjem koračnice navdušeni in zadovoljni odhajali iz gledališča.

V nedeljo je zavladalo v mestu pravcato praznično razpoloženje. Ze ob petih jutraj je zbudila Ptujčane budnica ptujske godbe.

Kmalu po sedmi uri so začele prihajati v mesto zunanje enote občinske gasilske zveze.

Ob deveti uri so se zbrali v Železničarskem domu predstavniki oblasti, političnih in družbenih organizacij, aktivni člani ptujskega gasilskega društva in številni gostje višjih gasilskih forumov k slavnostni seji. Društveni predsednik je podal zgodovinski pregled o nastanku, razvoju in delovanju društva s posebnim ozirom na razna obdobja v preteklosti. Spomnil se je tudi gasilcev, ki so darovali življenje v času velike narodnoosvobodilne vojne. Navzoči so počastili njihov spomin z enominutnim molkom.

Medtem se je zbrala pred Mladiko cela brigada gasilcev. Prišlo je vseh 58 društev ptujske

občinske gasilske zveze, od drugih pa so prihili gasilci društva Maribor-mesto, Ruše, Rače, Ravne, Prevalje, Slov. Bistrica, Smolnik in Ormož. Med gasilci smo opazili mnogo članic in mladincev. Strnjena v veličasten sprevod, se je pomikala brigada s praporji na čelu med zvoki godbe po Trstenjakovi ulici, preko Srbskega trga in Miklošičeve ulice proti Trgu mladinskih brigad. Pod komando Antona Horvata je bil tukaj opravljen strumen mimohod pred visokimi gasilskimi funkcionarji in gosti. Po obhodu skozi mesto je povorka krenila na Titov trg k slavnostnemu zborovanju. Tu so pričakali gasilce na terasi predstavniki republike, okrajnih in občinskih zvez. Veličasten je bil pogled na zbrane gasilske čete. 36 gasilskih praporov se je bleščalo pred 533 aktivnimi člani gasilstva v lepem poletnem soncu.

Predsednik ptujskih gasilcev tov. Bajgot je pozdravil visoke goste in predstavnike ter navzoče gasilce. V krajšem govoru je prikazal zgodovino in današnjo vlogo gasilcev v socialistični družbi.

Prvi je pozdravil gasilce predsednik občinske gasilske zveze Marjan Berlič. Govoril je o zahtevah ptujskih gasilcev, njihovih nalogah, o oblikovanju lika gasilca in vzgoji kadrov iz vrst delovnih ljudi. V globokem, jedrnatem in prepričevalnem govoru je nato čestital 90-letnemu jubileju predsednika okrajne gasilske zveze Antona Pšeničnik v imenu okrajne zveze in društev, poudarjajoč važnost pravilne vzgoje gasilske mladine. Za njim je z ognjevitimi besedami pozdravil ptujsko društvo in mu čestital v imenu republiške zveze in gasilske zveze FLRJ Srečko Dimec, podpredsednik republiške zveze, ki je med splošnim navdušenjem pripel na ptujski prapor Zvezdo I. stopnje, s katero je gasilska zveza FLRJ odlikovala ptujsko gasilsko društvo ob njegovi 90-letnici. Tov. Pšeničnik je nato pripel na prapor še spominski trak okrajne zveze, sekretar okrajne GZ Franc Robiňak pa v (Nadaljevanje na 3. strani)

Podaljšana veljavnost čekov za premog

Beograd, 14. julija (Tanjug) — Narodna banka FLRJ je za mesec dni podaljšala veljavnost bariranih čekov potrošniških kreditov za nakup premoga, ki jih je mogoče uporabiti tri mesece od dneva prejemov. Do podaljšanja je prišlo zato, ker so železnice zaposlene s prevozom kmetijskih pridelkov in ne morejo pravočasno prevoziti dogovorjenih količin premoga od proizvajalcev do potrošniških središč.

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik« zavod s samostojnim (finansiranjem) Direktor Ivan Kranjčič
Odgovorni urednik: Anton Bauman
Uredništvo in uprava: Ptuj, Lackova 8
Telefon 156, čekovni račun pri Komunalni banki Maribor
podružnici Ptuj, štev. 604-708-3-206.
Rokopisov ne vračamo.
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 750 din, za inozemstvo 1250 din.

Žetev na Kmetijskem gospodarstvu »Dravsko polje«

Na velikih parcelah na Dravskem polju že nekaj dni brnijo kombajni in spravljajo bogato žetev pšenice. V kratkem času bodo morali požeti pšenico, jo obenem zmlatiti in spraviti v vreče na površini 135 hektarov.

Kaže, da je letošnji pridelek pšenice zelo lep. Na ugodnejših parcelah dosegajo na posestvu do 50 q pridelka na hektar.

Kombajn požanje in zmlati hektar pšenice v manj kot dveh urah, pač g.dee na posevek, teren in druge okolnosti, stroški žetve s kombajnom pa znašajo okrog 7500 dinarjev za hektar.

Na Kmetijskem gospodarstvu

Dravsko polje so pridelali letos pšenico na površini 100 ha. Letos so začeli tudi uporabljati na posestvu nov stroj za sušenje pšenice. Tovornjaki vozijo pšenico v vrečah z njiv naravnost v sušilnico, ki posuši na uro dva do tri tisoč kilogramov pšenice. S tem se zmanjšajo stroški za dolgotrajnim sušenjem in vzdrževanjem sušilnih prostorov, obenem pa se zavaruje kvaliteta pridelka.

Izkušnje Kmetijskega posestva »Dravsko polje« bodo dobro koristile kmetijskim zadrugam, kajti večje prednosti modernega kmetovanja so vsem na dani.

Priprave na proslavo praznika ptujske občine

Letošnja proslava občinskega praznika bo v nedeljo, dne 7. avgusta t. l., v Ptujju. V programu za proslavo bo poudarek na kmetijskih proizvodnji, na doslej doseženih uspehih in najaktualnejših vprašanjih kmetijstva.

Pred slavnostnim govorom na Trgu mladinskih brigad bo velika parada kmetijskih strojev, ki jo bodo priredile kmetijske zadruge, Zadruga proizvajalna poslovna zveza in druge kmetijske organizacije.

Na proslavi bodo sodelovala delavska prosvetna društva »Svobode« in ljudsko prosvetna društva.

Veseli del programa bo v popoldanskem času. V ponedeljek, dne 8. avgusta, dopoldne bo svečana otvoritev ptujskega vodovoda.

Za pripravo proslave občinskega praznika v Ptujju je bil imenovan 15-članski pripravljalni odbor.

NAŠA MLADINA NA DELU

Tudi v Ptujju so zapeli krampi in lopate

... Študentska MDB »Jože Lacko« gradi ptujski vodovod.

... Zelo uspešno delo na delovišču.

... Notranje brigadno življenje je lepo urejeno.

Pred nekaj dnevi je pričela v Ptujju z delom mladinska delovna brigada, ki gradi ptujski vodovod.

Pobudo za organizacijo brigade je dal Klub ptujskih študentov, investitor pa je ptujska občina, ki je uvidno podprla dobro voljo ptujske mladine in brigado odlično oskrbela. Brigado sestavljajo študentje, srednješolci in vajenci. Ker je bilo študentov premalo, je poslal Okrajni komite iz Maribora (Nadaljevanje na 2. strani)

JAPONSKI PREMIER ODSTOPI ★ TAKOJ ZATEM:

ATENTAT NA KISIJA

ZABODEL GA JE Z NOŽEM • ATENTATORJA SO ARETIRALI KISIJEV NASLEDNIK JE TRGOVINSKI MINISTER IKEDA

TOKIO 14. jul. (AP). Japonska policija je uradno sporočila, da je neki atentator danes napadel japonskega premiera Nobusuka Kisijsa. Zabodel ga je z nožem pred njegovo rezidenco. Po atentatu so premiera Kisijsa prepejali v bolnišnico. Izgubil je precej krvi in leži v nezavesti. Atentatorja so aretirali. Do atentata je prišlo po kongresu liberalno-demokratske stranke, na katerem so za Kisijsvega naslednika na položaju predsednika vlade izvolili trgovskega ministra Hajato Ikeda.

Premier Kiši je na tem kongresu odstopil, kar so strankini delegati takoj sprejeli.

2 novimi oblikami dela

v mladinske aktive

Plenum občinskega komiteja Ljudske mladine Slovenije v Ptujju je 12. t. m. popoldne v prisotnosti predsednikov in sekretarjev mladinskih aktivov in predstavnikov političnih organizacij iz Ptujja in Maribora obravnaval predvsem naloge, ki jih je mladinski organizaciji naložil 8. plenum CK LMS, ko je obravnaval nove oblike dela, ki bi jih naj uvedli v vseh mladinskih aktivih v naši republiki.

Gre za prilagoditev dela organizacije raznim starostnim stopnjam in interesnim področjem mladine glede na dejstvo, da članstvo organizacije mladino v starostnem razponu od 14. do 25. leta, in glede na okolje, v katerem živi. Za ptujske prilike, kakor za prilike mladine na občinskem področju je po ugotovitvi na plenumu najprimernejše delo z mladino v klubih, kjer se mladina lahko zbira v posebnih sekcijah glede na starostno obdobje in interesno področje, oziroma samo glede na interesno področje. V takem klubu je možno organizirati na primer filmski krožek, krožek ljudske tehnike ali krožek prijateljev OZN itd., pač glede na interese vključene mladine. Seveda mora imeti organizacija na razpolago za klub primerne prostore, ki morajo biti tudi ustrezno opremljeni, imeti morajo, n. pr., radio in televizor itd.

Na drugi strani pa tudi ni opustiti dosedanjih koristnih oblik dela, kot jih imajo uvedene organizacije v Hajdini, Vidmu, Cirkulanah in pri Kmetijski šoli v Tur-

nišču, kjer delujejo pri kmetijskih zadrugah proizvodne sekcije mladih zadrugarjev, ki so organizacijsko povezane z mladinskim aktivom, programsko pa s kmetijsko zadrugo. Takšne sekcije bi naj po možnosti ustanovili pri vseh kmetijskih zadrugah na občinskem področju.

Na plenumu so obravnavali tudi vprašanje, kako dobiti sredstva za ureditev klubskih prostorov. Dan je bil predlog, da bi ptujska mladina sodelovala pri delih za zgraditev vodovoda ter sredstva, pridobljena na ta način namenila za ureditev kluba. Nekatere aktivnejše organizacije bodo sodelovale pri javnih manifestacijah: n. pr. aktiv iz Rogoznice bo pripravil komemoracijo pri spomeniku v Mostju za občinski praznik itd.

Glede na potrebo po izobraževanju kmečke mladine je bil predvsem govor o izobraževanju na delovnem mestu ter v tej zvezi sklenjeno, da naj mladinske organizacije poskrbijo za obisk kmečke mladine na družbenih kmetijskih posestvih, kjer naj bi se mladina seznanila z organizacijo dela, delitvijo dohodka in drugim, kar je bistveno za delo in življenje na velikem kmetijskem obratu.

Več mladine bi naj tudi sodelovalo v športnih in drugih društvenih in organizacijah, kjer bi morala biti prav ona najaktivnejši del članstva. LMS naj pomaga mladini, ki doseže 18. leto starosti, da se včlani v SZDL in v ZK. Za občinski praznik bi naj mladina zagotovila primerno udeležbo

Srednješolska mladinska brigada postala udarna

Ptujska srednješolska mladinska delovna brigada »Jožeta Lacka«, ki pomaga pri gradnji ceste Maribor—Murska Sobota, je glede na svoje uspehe, ki jih je dosegla pri delu, kulturno-prosvetnem udejstvovanju in disciplini ter drugem dobila naslov »Udarna«. Mladina ptujske občine vsem brigadirjem k temu uspehu iskreno čestita!

gospodarske VESTI

Pravice in dolžnosti začasno nezaposlenih

Pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja, določene z ZDR in drugimi predpisi, se nanašajo na delavce, ki osebno in stalno opravljajo delo kot svoj redni in glavni poklic na določenem delovnem mestu (delu) v organizaciji, v rednem delovnem času, s pravico do osebnega dohodka oziroma plače po včlenenem delu (redno cizroma stalno delovno razmerje). Take osebe imajo določene pravice po prenehanju delovnega razmerja, ki jih lahko uveljavijo ob določenih pogojih preko pristojne Posredovalnice za delo, ki je pristojna za sedež podjetja.

Kdo ima pravico do denarnega nadomestila (oskrbnine)

Osebe, ki jim preneha delovno razmerje, imajo pravico do denarnega nadomestila za ves čas, dokler same ali po organu posredovanja dela ne najdejo zaposlitve, in to ob naslednjih pogojih:

1. če so bile do dneva, ko jim je prenehalo delovno razmerje, v delovnem razmerju najmanj eno leto brez presledka ali osemnajst mesecev s presledki v zadnjih dveh letih;
2. če dohodki predlagatelja zahtevka, dohodki njegove ožje družine ali osebe, ki jih mora preživljati, ne presegajo z zakonom določenega zneska;
3. če se prijavijo pristojnemu organu posredovanja dela v enem mesecu od dneva, ko jim je prenehalo delovno razmerje, in da se redno zglašajo pri Posredovalnici za delo tiste dni, ki jim jih ta določi.

Pravico do denarnega nadomestila pridobijo ne glede na delovno dobo tudi izučeni vajenci in učenci, ki dokončajo strokovno šolo, ter študenti višjih šol in fakultet, ki se po končanem uku ali šolanju ne morejo takoj zaposliti, če izpolnjujejo druge predpisane pogoje.

Ves čas, dokler dobiva oskrbovanec denarno nadomestilo, dobiva tudi stalni otroški dodatek, če je imel po predpisih o otroških dodatkih pravico do tega dodatka, dokler je bil v delovnem razmerju. Če pa se mu v času, ko dobiva denarno nadomestilo, rodi otrok, ima pravico do podpore za opremo otroka in do stalnega otroškega dodatka. Osebe, ki odidejo neposredno iz delovnega razmerja k vojašcem, zaradi odslužitve ali do služitve vojaškega črka, imajo po odpustu od vojakov iste pravice, če izpolnjujejo prej naštet pogoje in se v zakonitem roku prijavijo pri pristojnem organu za posredovanje dela.

Važen je rok za vložitev zahtevka

Zahtevek za denarno nadomestilo se vložijo na obr. »Prijava za

Odlok o javnem redu in miru

Okrajni ljudski odbor Maribor je na svoji seji dne 16. junija t. l. sprejel odlok o javnem redu in miru. Odlok velja za celotno območje okraja Maribor, torej tudi za občino Ptuj. Da bi se lahko prebivalstvo občine z določbami odloka seznanilo in se po njem ravnovalo, odlok ponatiskujemo. Odlok pa je bil objavljen v »Uradnem vestniku okraja Maribor« v št. 19 z dne 24. jun. 1960. Vse določbe odloka so važne, vendar želimo posebej opozoriti na varstvo zdravja, čistote in lepote kraja ter na določbe 9. člena, ki se nanašajo na varstvo javnih nasadov. Kako čestokrat se dela škoda v ptujskih parkih in drevoredih z lomljenjem drevec, trganjem cvetja, poškodovanjem svetilk, košaric za odpadke in drugih naprav. Ravno zadnje dni smo bili priče, kako so brezvestnišči lomili cele veje lip v drevoredih (Masarykova cesta) in jih nosili domov, kjer so z njih obirali cvetje. Lipe so sedaj takšne, kakor da bi jih oklestila toča. Za kršilce veljajo predpisi, ki so predvidena denar- na kazen do 20.000 din.

Odlok pooblašča tudi komunalne nadzornike občinskih ljudskih odborov, da smejo za nekatere prekrške izterjati kazen na kraju samem.

Zavod za komunalno dejavnost Ptuj je na sedaj nastavljen v parkih take komunalne nadzornike in ti bodo kršilce odloka kaznovali na kraju samem, v hujših primerih pa bodo predlagali v kaznovanje sodniku za prekrške.

materialno oskrbo, ki se dobi na Posredovalnici za delo. Pravico do denarnega nadomestila ima predlagatelj od dneva prenehanja delovnega razmerja, če je vložil zahtevek v treh dneh od dneva prenehanja delovnega razmerja, sicer pa od dneva vložitve zahtevka.

Pravica do denarnega nadomestila preneha

Oskrbovanec, ki je redno dobiva denarno nadomestilo, mu ta pravica preneha v naslednjih primerih: če se zaposli; če pridobi pravico do invalidske oziroma starostne pokojnine, vsekakor pa, če dopolni 65 let oziroma oskrbovanca 55 let starosti; če postane trej- no in popolnoma nezmožen za delo; če odide k vojakom, da odsluži ali desluži vojaški rok, daljši kot tri mesece; če odkloni zaposlitev, ki mu jo je glede na njegove strokovne kvalifikacije in telesne zmožnosti ponudil pristojni organ posredovanja dela; če se njegovi dohodki, dohodki njegove ožje družine ali dohodki osebe, ki jih je dožal preživljati, povečajo nad znesek, določen z zakonom; če je obsojen na zaporno kazen, daljšo kot tri mesece.

Prav tako se denarno nadomestilo ne izplačuje v času, dokler traja kateri od naslednjih razlogov: če se pravilno in določenega dne ne zgodi pri pristojnem organu za posredovanje dela in ni mogoče zato opravičiti; če odkloni strokovno usposobitev oziroma prekvalifikacijo, na katero ga pošilja pristojni organ; če prestopa zaporno kazen, ki traja do tri mesece.

Po šestih mesecih izplačevanja denarnega nadomestila lahko pošlje pristojen organ posredovanja dela oskrbovanca začasno tudi na delo, ki ne ustreza njegovim kvalifikacijam, če to delo ustreza njegovim telesnim zmožnostim. V tem primeru oskrbovanec prav tako preneha pravico do denarnega nadomestila, obdrži pa prednostno pravico, da se ga pošlje na delo, ki ustreza njegovim strokovnim kvalifikacijam.

MEHANIZACIJA - osnova napredka v kmetijstvu

Da je naše kmetijstvo zaostalo, ni nobenega dvoma. To ni razvidno samo iz nizkih hektarskih donosov in majhnih površin na pridelovalca, temveč tudi iz zastarele porazdelitve družbenega dohodka. Zemlja je kot glavni vir proizvodnje slabo izkoriščena zaradi neugodnih tehničnih in gospodarskih pogojev, slabo izkoriščanje razpoložljive delovne sile pa ne vodi do takega učinka pri ustvarjanju narodnega dohodka kakor bi to bilo sicer možno.

Sestav dohodka našega kmetijstva je še vedno takšen, kakršen je bil v zahodni Evropi v drugi polovici preteklega stoletja. Pred leti (1952. leta) je odpadlo v našem kmetijstvu 76 odst. dohodka na rastlinsko proizvodnjo in le 20 odst. na živinorejsko proizvodnjo. V naprednih, tehnično razviti državah zahodne Evrope (Danska, Švedska, Finska) je to razmerje obratno. Spremeniti sestavo kmetijskega dohodka in ga s tem seveda povečati, je ena najvažnejših nalog našega kmetijstva. To pa lahko dosežemo le, če pretežno del dejavnosti v kmetijstvu preusmerimo od rastlinske proizvodnje na živinorejsko. Seveda ne gre za nikakršno zanemarjanje rastlinske proizvodnje; to moramo celo povečati, to pa lahko dosežemo edino z nadaljnjo mehanizacijo in povečanjem hektarskih donosov. V mehanizaciji ne smemo gledati samo sredstva za hitrejšo, boljše in cenejšo proizvodnjo, ampak tudi sredstvo za spremembo sestave našega kmetijskega dohodka, sredstva za koristnejšo in donosnejšo vsebino našega kmetijstva. Če primerjamo dohodek našega kmetijskega proizvajalca z dohodkom danskega ali švedskega kmeta, moramo predvsem primerjati količine pridelkov, ki jih pridelata prvi in drugi. Pri nas odpade na kmetijskega proizvajalca 545 kg pridelkov, na Danskem pa 5550 kg pridelkov. Pri nas odpade na rastlinsko proizvodnjo 76 odst., na Danskem pa 20 odst. celokupnega dohodka.

Možnosti za izboljšanje našega kmetijstva so v naših rokah. Seveda ne moremo dvigniti našega

Oskrbovanec, ki so poslani v drugo organizacijo (izven območja organa za posredovanje dela), imajo pravico tudi do znižane vožnje, v posebno opravičenih primerih pa celo do 100 odst. popusta.

Do denarnega nadomestila nimajo pravice

Do denarnega nadomestila ob začasni nezaposlenosti nimajo pravice osebe, ki ne izpolnjujejo: že prej naštetih pogojev, nadalje, kemur je delovno razmerje prenehalo po odločbi disciplinskega organa (zaradi disciplinskih nerednosti), po samem zakonu ali zaradi samovoljne zapustitve dela, po sporazumu ali na podlagi lastne odpovedi.

Delovni invalidi imajo po prenehanju delovnega razmerja pravico do denarnega nadomestila po predpisih o invalidskem zavarovanju.

Začasno nezaposlene osebe imajo tudi pravico do socialnega zavarovanja oziroma pravico do zdravstvenega varstva

Delavcu, kateremu je začasno prenehalo delovno razmerje, se šteje čas take začasne brezposelnosti v del. dobo, če se ta čas redno odlašajo pri pristojnem organu posredovanja dela in če sprejme zaposlitev, ki mu je ponujena — ta čas pa se ne šteje v delovno dobo za letni dopust in pokojnino.

Osebe, ki se v enem mesecu po prenehanju delovnega razmerja prijavijo pristojnemu organu posredovanja dela, če so bile neposredno pred prenehanjem delovnega razmerja socialno zavarovane brez presledka najmanj šest mesecev ali s presledki dvanaest mesecev v zadnjih dveh letih, nadalje osebe, ki se prijavijo v enem mesecu po končani strokovni usposobitvi oziroma šolanju ali po odslužitvi vojaškega črka, imajo pravico do socialnega zavarovanja in zdravstvenega varstva.

Franjo Zmauc

★ PRAVNA POMOČ DRŽAVLJANOM PRI LJUDSKIH ODBORIH

Zvezno tajništvo za pravosodje je izdalo pravilnik o službi pravne pomoči v ljudskih odborih. Ta služba bo morala dati pravno pomoč vsem državljanom, ki se nanjo obračajo kot tudi družbenim organizacijam, stanovanjskim skupnostim in hišnim svetom.

V delokrog službe sodijo pravna pomoč državljanom pri uresničevanju in izveščanju njihovih pravic pred sodiščem, državnimi organi, ustanovami, ki opravljajo javne službe, in organizacijami. Pravna pomoč vsebuje dajanje ustenih pravnih nasvetov, sestavljanje dokumentov (pogodb, oporok, izjav itd.); prošnje, predloge, pritožbe in drugih zahtevkov; zastopanje na razpravah pred rednim sodiščem v pravnem, izvenpravnem in izvršilnem postopku, v upravnih sporih in kazenskem postopku zaradi uresničevanja (imovinskih pravnih zahtevkov, kot tudi zastopanje pred upravnimi organi v upravnem postopku. Ljudski odbor bo lahko določil, ali bo njegova služba pravne pomoči opravljala vse, ali samo nekatere od omenjenih poslov.

Med ostalim se bodo lahko državljan obračali na službo pravne pomoči zaradi poravnave. Na predlog stranke bo lahko ta služba poklicala tudi nasprotno stranko zaradi poskusa poravnave. Prav tako lahko tudi na lastno izpolnijo opazari na prednosti rešitve sporov s poravnanim.

Pravna pomoč bodo nudili ob nadomestilu, ki ga določa ljudski odbor, in sicer do višine predpisane s tarifno o nagradah za delo odvetnikov. Ljudski odbor pa lahko določi, da ni treba plačati nadomestila za posamezne oblike pravne pomoči, za zaščito posameznih pravic (iz delovnega razmerja, socialne zaščite itd.), kot tudi za nudenje pravne pomoči posameznim skupinam (otroci padlih borcev in žrtve fašističnega terorja, osebe, ki so po veljavnih predpisih oproščene plačila stroškov postopka itd.). Stroške pravne pomoči, takse itd. bo poravnala stranka, ki zahteva to pomoč.

KIS v gospodinjstvu

Kis ima v gospodinjstvu velik pomen, ker ga lahko uporabljamo razen za pripravljanje solat, omak in raznih juh, še v najrazličnejših drugih primerih, ki jih bomo nekaj navedli.

Če nas v poletnem času piči komar ali muha, si ranico namažemo s kisom in neprijetno srbenje bo hitro minilo.

Kadar si umivamo lase, jih na koncu vedno splaknemo v vodi, ki smo ji dodale kako žlico kisa in tako se bodo lasje lepo svetili.

Če se nam črna obleka sveti na robovih, jo lahko drgnemo z mehko ščetko, ki smo jo namočile v kisu. Svetlikajoča mesta bodo izginila. Svetlikajoča krila in hlače prelikamo s krpo, namočeno v kisu, vendar ne smemo likati do suhega. Dokončno vlago v blagu osušimo tako, da z dvignjenim vročim likalnikom vozimo nad blagom.

Zelena bo v vsaki jedi ostala lepo zelena, če jo pred kuhanjem namočimo v vodo, ki smo ji dodale nekaj kapljic kisa.

Če kdo omedli, mu dajmo vroč kis in kmalu se bo zopet zavedel.

Če je jajce pri kuhanju počilo in je začel uhajati beljak, dodajmo vodi nekaj kapljic kisa, pa se bo beljak takoj zgostil okrog jajca ter preprečil nadaljnje uhajanje. Sol v takem primeru ne pomaga.

Če ima jajce majhno razpoko, pa bi ga kljub temu rade v mehko skuhale, dodajmo vodi nekaj kapljic kisa in jajce bo kljub razpoki ostalo lepo celo.

Prav tako s kisom lahko odstranujemo sadne madeže z rok in podobno.

Svila bo dobila prejšnji sijaj, če jo bomo oprale v mlačni vodi, ki smo ji dodale nekaj kapljic kisa.

Ponošeni obleki bomo osvežile barvo, če bomo mlačni vodi pri izplakovanju dodale po eno žlico kisa na liter vode.

Prav tako bomo lahko preproge, ki smo iz njih izteple prah in jih skrtali, osvežile in jim dale prvotno svežost barv in videz, da so kot nove, če jih bomo nazadnje skrtali še z metlico, ki smo jo namočile v kis.

S kisom pa lahko osvežimo tudi barve linoleja. In sicer na ta način, da linolej po čiščenju še enkrat očistimo z vodo ki smo ji dodale kis. Sele nato ga bomo namazale z dobro parketno mažo. Linolej se bo svetil kot nov.

Mažjo ali pasjo dlako lahko odstranili z obleke, če jo drgneš s krtačo, ki si jo prej nekoliko ovlažila s kisom.

Vonj po slikanju odpraviš z lahko iz stavanja, če vročo ploščo štedilnika polješ s kisom.

Neprijeten vonj po potu lahko sčasoma odpravimo, če vodi za umivanje dodajamo žlico kisa.

Kadar imamo hudo vročino, prevezemo členke na nogah s platenim krpicom, namočeno v mlačnem kisu. Noge moramo v tem primeru dobro zaviti v flanelo. Če čez kako uro se bo krpa popolnoma posušila, tedaj napravimo nov ovitek in tako bomo počasi odpravili vročino. V težjem primeru moramo seveda povprašati za svet zdravnika, ker v vsakem primeru ni preveč koristno, če prehitro odpravimo vročino.

Ing. EGON ZOREC

OGLAŠUJTE V

PTUJSKI TEDNIK

Ormoške gospodarske vesti

Občinski komunalni zavod v Ormožu je letos prevzel nalogo poleg tekočih del pri vzdrževanju komunalnih naprav urediti mestno pokopališče. Odstranjena bodo vsa drevesa, ki dajejo prostoru videz ostarelosti, zlasti pa zato, ker v jeseni zasipavajo ves prostor s listjem. Z drobnim gramozom bodo posute poti, grobovi ob poteh pa bodo obloženi s travnato rušo. Tudi živo mejo okrog pokopališča bodo uredili, prav tako pa tudi mrtvašnico, da bo ustrezala vsem predpisom. V ta namen bo porabljenih okrog 200.000 dinarjev. Komunalna ustanova je pozvala prebivalce Ormoža naj zbero prostovoljne prispevke za kritje navedenih stroškov.

Strojni odsek KZ Ormož je v celoti kos svojim vsakdanjim nalogam. Letošnjo košnjo je opravilo 5 traktorjev, ki so pokosili okrog 80 % travniških in deteljnih površin. Sedaj pa že nekaj dni s polno paro opravljata žetvena dela dva kombajna. Za mlavec so pripravljene 4 mlatinice, ki jih bodo tako razdelili po terenu, da

bodo lahko ustregle vsem naročilom. Kmetovalci na občinskem področju pričakujejo letos bogato žetev.

Ormoško obrtno gradbeno podjetje se iz leta v leto bolj uveljavlja v svoji stroki. V preteklem letu je doseglo podjetje okrog 42 milijonov dinarjev bruto dohodka, za letos pa jih predvideva okrog 64 milijonov. Po doseženih polletnih uspehih in glede na predvidena dela bo letošnji plan presežen za okrog 30 %. Povečanje proizvodnje pa ne gre na račun večjega števila zaposlenih, pač pa na boljšo organizacijo dela in večjo storilnost posameznika ter seveda zahvaljujoč naporom da se delo čim bolj mehanizira.

Ormoška podružnica Zadrugne hranilnice je kreditirala letos kmetijskim zadrugam kooperacijsko proizvodnjo s kreditom nad 4 milijone dinarjev, za povzdigo živinoreje pa je dala okrog 23 milijonov dinarjev. Za pisanje živine so najele zadruge 15 in pol milijonov dinarjev.

V PTUJSKI OBČINI JE 209 REJENČKOV - IZBOLJŠANI ŽIVLJENJSKI POGOJI

Svetu za varstvo družine in socialnim delavcem v Ptuj povzroča veliko dela zlasti skrb za rejence, ki jih je v občini kar 209. Med rejence prištevajo šoloobvezne oskrbovance pri tujih družinah, ki so povečini pastirčki in hišpčki. Razen teh imajo v občini še 78 otrok brez staršev.

Življenjski pogoji rejencev v občini so se v preteklih treh letih znatno izboljšali, kar je v veliki

meri tudi zasluga občinskega sveta za varstvo družine, ki je poseben komisiji poveril skrb zanje. Svet bo skušal s pomočjo množičnih organizacij preskrbeti tem otrokom nekakšno spremljevalca, tako: menovanega v teiga skrbnika. Na ta način bodo boljše spoznanje življenja in probleme teh otrok in omogočili hitrejšo rešitev tega perečega socialnega vprašanja v občini.

Koristna pobuda za varčevanje za nakup stanovanja

Mestna hranilnica v Mariboru je pobudnik zelo interesantne in ugodne akcije. Gre za namensko varčevanje sredstev za nakup ali soudeležbo pri nakupu stanovanja. Take možnosti so z novim Zakonom o financiranju gradnje stanovanj velike in zaradi tega zasluži pobuda Mestne hranilnice vso pozornost. V zvezi s tem je naloga sindikalnih podružnic, da v svojih kolektivnih razpravljajo o organiziranju take službe namenskega varčevanja pri Mestni hranilnici tudi preko uprave svojega podjetja. Hranilnica bo takim vlagateljem nudila ugodnosti: imeli bodo absolutno prednost pri nabavi kreditov za nakup stanovanja, če jim prihranjena sredstva ne bi zadostovala za udeležbo pri natečaju. Ker taki vlagatelji varčujejo na daljši rok, lahko z vezanjem vlog za določeno dobo dosežejo višjo čestnostno stopnjo 6 odstotkov. Da bi imeli zaposleni vlagatelji čim manj sitnosti po Mestni hranilnici organizirali varčevanje tako, da se bo treba vlagati samo odločiti, koliko so pripravili vložiti od svojih dohodkov na hranilnico knjižico in bo ta vsota kar pri izplačilu prenesena na njihovo hranilno knjižico. Tehnično izvedbo takega varčevanja bo Mestna hranilnica sproti urejevala z vodstvi podjetij ali ustanov, kjer so vlagatelji zaposleni.

Prav je, da naše sindikalne organizacije o tej ugodni možnosti varčevanja seznanijo svoje članove.

TUDI V PTUJU SO ZAPELI KRAMPI IN LOPATE

(Nadaljevanje s 2. strani)

32 brigadirjev-srednješolcev in nekaj vajencev. Doma se predvsem iz Raven na Koroškem in iz Maribora, nekaj pa je tudi Bosancev. Zares pisana družina, ki pa se zelo dobro razume.

Brigada stanuje v Vajenskem domu v Ptuj, hrani pa se v Vajenski menzi. Vse je tako lepo urejeno, da brigadirji čisto pravijo, da se jim zdi, da so prišli na počitnice, ne pa na delovno akcijo. Mariborski brigadirji, ki so prišli iz Lenarta, kjer so delali nekaj dni, se kar niso mogli privaditi »hotelski postrežbi« v menzi in pa belim ruham v domu. Vsi so zelo zadovoljni, najbolj pa so navdušeni nad izredno dobro hrano, ki je okusno pripravljena, bogata in raznovrstna.

Začetek dela je bil pri nekaterih v znamenju majhnega nezaupanja, češ, mladina vendar ne bo zmogla tako težkega dela. Mladina je bila prepričana ravno v nasprotno. Zahtevala je polne delavske norme, preračunane na šesturno delo in jih je že prvi dan presegla, delovni uspeh pa se veča iz dneva v dan. Ljudje, ki hodijo mimo delovišča, čisto zelo radi primerjajo delo brigadirjev-udarnikov, kakor

jih imenujejo, in delo stalnih delavcev. Zares precej velik kontrast! Investitorji in izvajalci so z delom brigade zadovoljni, saj delo hitro napreduje, brigadirji pa so mnenja, da jim malo »stelovadbe« res ne more škodovati.

Kljub pridnosti pa večina nestrpnosti pričakuje glas komandantove piščalke, ki oznani konec dela. V domu je namreč zelo zanimivo, pa tudi v železniških postojenih kruli. Ko se pošteno umije in okopajo ter najedo, pride na vrsto počitek in pa tečaj za mopediste in motoriste. Občina je preskrbela brigadi moped in motor in sedaj je precej programa izpolnjenega s praktičnimi vajicami, s teoretičnimi predavanji, s katerimi se pripravljajo brigadirji na izpite, ki bodo ob koncu brigade. Tudi šport je na vrsti, priljubljena pa sta predvsem odbojka in nogomet. Interni plesi so za marsikoga zelo privlačni, saj imajo na razpolago gramofon, radio in odlične plošče.

Če bi hoteli naštet vse zanimive reči, ki se gode v tej brigadi, bi zares potrebovali ogromno časa, saj mladina nikoli ne zmanjka dobre volje in veselja. In ravno to moramo vsi vzgajati! Le kje je primernejše mesto za to, če ne v brigadi?!

-tt

Iz naših mest, občin in vasi

Ptuj Za vse ni prostora v kopališču

V vročem ponedeljku, 11. julija t. l., sem obiskal ptujske kopalice v kopališču in »na birih«, da bi zbral nekaj njihovih misli in predlogov za novo letno kopališče, ki ga bo Ptuj prej ali slej, gradil, saj mu je ravno tako nujno potrebno kot stanovanja, šolska poslopja, hotel, pošta, banka itd.

V kopališču je bilo ob mojem obisku okrog 15. ure nekaj otrok, dijakov, visokošolcev in odraslih zaposlenih obeh spolov, izdeljevalnih nekako na kopalce v sončni kopeli, ležeče in sedeče na ležalnih deskah in otroke, ki so skakali po na pol napolnjenem bazenu.

Največ časa sem se zadržal med odraslimi kopalcami, med »sončarji«, ki pustijo otročadi v bazenu vesele, naj skače po vodi in kriči, kakor ji je milo in drago, in se sede ali leže pogovarjajo o vsem, kar jim pride na misel. Tam so bili med drugimi Lipe Izlakov, Mišo Drobina, Vlado Šarc, Valerijan Bedrač in drugi. V razgovoru o sedanjem in bodočem ptujskem kopališču so poudarili, da je sedanje ptujsko letno kopališče dotrajalo in da je lahko samo izhodna točka za razprave o novem kopališču in priprave za njegovo graditev. S tem da je Ptuj, zgradi vodovod, je rešeno glavno vprašanje za oskrbovanje kopalnih bazenov in tušev s čisto vodo. Lokacija novega kopališča in njegovih bazenov ter ostalih kopalniških športnih in ostalih prostorov ne more biti več pogojena na bližnjo Dravo kot doslej. V kolikor pa bo novo kopališče v bližini Drave ali, kot se govori, v bližini HE Hajdovše v Oreslju, bo imelo to prednost, da bo imelo temperirano vodo. Oddaljenost ne bo posebna ovira za večji obisk. Novo kopališče s plavalnimi bazeni za tekme, za odrasle in otroke, z igriščem itd., bo za turiste in druge obiskovalce Ptuj-a ravno tako zanimivo, kot so ostale ptujske zanimivosti.

V kolikor pa bi bilo novo ptujsko kopališče v samem Ptuj-u in ob Dravi, bi lahko bilo le na desnem bregu Drave, zapadno od Tovarne avtopreme na Bregu, kjer ni prometa in kjer ni predvidena širitve industrije. Na levem obrežju Drave bi težko našli primernejši prostor. Sedanje letno ptujsko kopališče bi »Partizan« kljub njegovi sedanji skromnosti vedel tudi v bodoče pravilno izrabiti za plavalne vaje. Ta bazen je že sedaj spojen z vodovodom in ni dolgo, odkar je bil razširjen in bi ga pozneje ne kazalo razbijati.

V samih Dravi je sedaj prepovedano kopanje, ker je nesnažna in tudi precej mrzla in visoka ter nevarna. Tako se pač večji kopalci v ptujskem kopališču sedaj sončijo večinoma »na suhem« in lahko od časa do časa stopijo pod tuš. Kartanje in čitanje knjig in časopisov je nekaterim v razvedrilo. Poskus s prigrizkom in pijačami ni uspel. Ozvočenja ni. V kabinah

se slači in oblači več znancev, da ni potrebno vsakemu plačati 60 din. To in nekaj drugih podrobnosti so mi imenovani nasteli.

Tudi študentje Alenka Gorup, Hilda Slekovec, Franc Muzek in otroška vzgojiteljica Irena Strašek so mi rekli, da je sedanje ptujsko letno kopališče le še ostanek nekdanjega ptujskega letnega kopališča z odri za sončenje nad samo Dravo ob kopaliskem zidu. To kopališče ob svoji sedanji skromnosti najbolj kaže, da se Ptuj pripravlja na graditev novega kopališča in da noče več vlagati sredstev za obnovo sedanjega. Ko bo prišlo do graditve novega kopališča, kjer pač bo, bodo študentje radi sodešču bo mnogo prijetnejše poletje za tiste otroke, dijake in študente ter odrasle, ki preživijo počitnice ali dopuste v samem Ptuj-u.

Obiskal sem še kopalce »na birih«. Vzdržali obale pri birih sem našel skupine, družine z otroci in posameznike. Sem radi zahajajo, ker imajo mir, se sončijo, imajo dovolj prostora za igro otrok itd. Za samo kopanje je teren zelo neugoden, za otroke celo nevaren. Skupina, ki sem jo našel na prostoru v začetku biirov, desno od velikega smetišča, je bila sicer stivilna in prav razposajena. Na razna vprašanja mi je odgovarjala v šali z bodicami na račun ptujske »plazev«. Rekli so mi, da se bodo že umaknili temu smradu, ko bodo našli mesto, kjer ne smrdi po mrhovini. Na tej plaži je pač treba večkrat menjati mesto, ker ni povsod enako čist zrak. Rekli so mi, da bo tukaj tudi takrat še nekaj kopalcev, ko bo imel Ptuj novo kopališče v Oreslju, na Bregu ali kje drugje. Vsakdo si pač popanje in razvedrilo. Po njihovem mnenju sodej prostor za sončenje, koberi ne bodo vedno najsmrdljivejši del Ptuj-a.

Malo sem se zadržal pri ribičih ob izlivu Grajene v Dravo. Ne zmenijo se za ničesar, temveč vneto čakajo na belice. Pravijo, da je ribištvo najlepši šport. Stojte ob Dravi s palico nad vodo, so ravno tako na soncu, čakajo na ribe in si krepijo živce.

Moral bi ta dan obiskati še kopalce pri gornjem mlinu ob Studenčnici in pri Pinčarjevem mlinu in še njih povprašati, zakaj jim ugaja kopanje v Studenčnici in kaj oni menijo o novem ptujskem kopališču. Nisem odšel k njim, ker sem srečal večjo skupino, ki je prihajala s kopanja. Vsi so mi zatrjevali, da je njihovo kopališče najbolj čisto in najbolj poceni. Če jim ne ugaja mrzla Studenčnica, se pač igrajo na soncu in jim tako najhitreje mine čas. Z njimi so mamice ali očetje in oni že skrbijo, da niso v nevarnosti in da niso predolgo v vodi niti na soncu. Novo kopališče bo za nje nekaj novega in bodo raje šli tja, kjer bo najlepše, od časa do časa pa bodo še radi obiskali tudi Studenčnico.

V. J.

V Zlatoličju je zopet gorelo

V torek, 12. julija 1960, popoldne je v hudi nevihti nesreča obiskala družini Franca Vojvodaa in Alojza Sterbala iz Zlatoličja. Strela je opazila in zažgala Vojvodovo hišo in kmalu se je požar razširil še na Sterbalovo hišo ter obe docela uničil.

Po vseh se ljudje zelo bojijo neviht, ker ne mine skoraj nobena brez požara zaradi strele. Gasilci iz Ptuj-a so bili v zadnjem času ob vsaki nevihti na požariščih, in sicer v Spuhlji, v Halozah, v Novi vasi pri Marku in sedaj v Zlatoličju. Dve nevihti sta direktno ali indirektno povzročili doslej že 4 smrtne žrtve. Požar zaradi strele v Zlatoličju se je tako hitro razširil, da Vojvodovi niso utegnili rešiti iz hleva vse živine. Krava jim je ostala v hlevu in je od nje ostal le kup pečene mrhovine. Na pomoč prihiteli bližnji ljudje in gasilci iz Geračje vasi, Zlatoličja, Starš in Ptuj-a so požar lokalizirali in zadušili, da se ni razširil tudi na sosedno Ogrizkovo deloma s slamo krito hišo.

Sterbalova, Vojvodova in Ogrizkova hiša v Zlatoličju stoji na podnožju terase, na kateri stoji vas in tik za njimi teče potok Studenčnica, ki izvira nedaleč od njih. V vasi pravijo temu potoku »lava«. Iz njene so gasilci črpali vodo za gašenje. Vsačani pravijo, da se strela vanj rada zaganja, saj je opazila sedaj že drugo hišo. Pred leti je udarila v Ogrizkovo hišo, sedaj pa v Vojvodovo — sosedno. Vodna strela je ob tej priložnosti

v Zlatoličju udarila tudi pri Milakarjevih v vasi, vendar k sreči ni zažgala poslopja. Tako uničena poslopja se komaj obnavljajo in že so v vasi nove žrtve.

Po teh številnih požarnih nesrečah v Zlatoličju izstopajo tri posebnosti in sicer, da je v Zlatoličju še precej s slamo kritih hiš in gospodarskih poslopj, da tukaj povzroča požar za požarom strela in tudi to, da je v vasi premalo zaščite s strelavodi. Slednji preventivni meri bo potrebno v bodoče več pozornosti že pri novogradnjah ali pri obnovah, da tudi teh ne bo doletela ista nesreča, kot je že več drugih hiš.

Gasilci se svoje naloge tokrat na požarišču niso do kraja opravili, ko se je iz težkih črnih oblakov sem s Pohorja in Kozjaka vlija druga ploha med bliskanjem in grmenjem ter strahom vseh vaščanov, da se zopet ne bo kaj pripetilo.

Z Vojvodovimi in Sterbalovimi sočustvuje cela vas. Prizadeži se zahvaljujejo tem potom vsem, ki so jim bili ob tej nepričakovani nesreči kakorkoli v pomoč, zlasti pa gasilec, ki so prihiteli na kraj nesreče ne glede na vreme in oddaljenost.

V. J.

OGLAŠUJE V

PTUJSKI
TEDNIK

Juršinci

Za Dan borca je krajevni odbor ZB NOV v Juršincih pripravil proslavo na Toplakovem bregu, kjer je bilo med narodnoosvobodilno vojno križišče partizanskih patrolj. Člani Zveze borcev so obiskali tudi spomenik padlim borcem v Mostju ter spominsko ploščo v Juršincih. V vseh govorih ob teh priložnostih je bilo poudarjeno, naj preživeli borci ohranijo v spominu težke dni in svoje spomine posredujejo tudi drugim.

Lovska družina Juršinci je priredila pred kratkim lovsko slavo s streljanjem na glinaste golobe. Sodelovalo je več družin iz bližnje in daljne okolice. V tekmovalju posameznikov je zasedel prvo mesto Tobias Mirkov, član LD Trnovska vas; drugo Belšak Rudolf, član LD »Jože Lackov«; tretje Brodnjak Viktor, član LD Spodnje polje in četrto Grdiša Ivan, član LD Spodnje polje.

V nedeljo, 17. julija: praznik šoferjev

V nedeljo, 17. julija t. l., slavijo šoferji v ptujski občini svoj stanovski praznik. V ta namen pripravljajo obsežen program, ki bo obsegal budnico, povorko okrašenih motornih vozil skozi mesto. ocenjevanje vozil in razdelitev nagrad, zborovanje na Titovem trgu, ko bodo govorili predstavniki šoferskega združenja in zastopniki političnih organizacij, in razdelitev značek in nagrad podjetij svojim šoferjem in avtomobilnikom ter popoldnevno nadaljevanje proslave in vrtno veselico v gostilni »Pri Roziki« v Ptuj-u.

Organizatorji šoferskega praznika računajo z udeležbo okrog 100 vozil, ki bodo sodelovala v povorki. Številni šoferji že marljivo pripravljajo potreben material, da bodo njihova vozila čim boljše okrašena. Računajo, da bodo vsa ptujska podjetja dovolila svojim šoferjem, da bodo s svojimi vozili sodelovali pri povorki in tako pripomogli k čim večjemu šoferskemu prazniku.

ROJSTVA

Dečke so rodile: Marija Spindler, Brstje 30 — Vladimira; Marija Hojnik, Bratislavci 53 —; Marija Šilec, Krčevins 2 — Ivana; Terezija Preložnik, Krčevinska pri Vurbergu 13 — Mirka.

Dečlice so rodile: Marija Valentin, Apače 93; Angela Dvoršek, Podložje 117; Angela Munda, Bresnica 10; Zora Mlinarič, Kidričevo 4 — Darjo; Stanislava Holc, Rodni vrh 7 — Miroslavo; Helena Pristovnik, Strgojnica 17 — Danico; Marija Šeruga, Smolinci 37 — Ireno; Irena Pišek, Ptuj — Karmen; Veronika Panikvar, Gerečja vas 50 — Anico; Gabrijela Ciglar, Hraštovec 120 — Anico; Franciška Brlek, Brezovec 58 — Marijo.

POROKE

Jožef Mikša, Ptuj, in Marija Segula, Ptuj; Anton Dolenc, Ptuj, in Biljana Vukotič, Beograd; Franc Anžel, Ptuj, in Ana Vindišmen, Ptuj; Leopold Lukman, Ptuj in Gertruda Klasinc, Ptuj; Josip Farakaš, Ljubljana, in Štefka Veininger, Ptuj.

SMRTI

Mihael Koje, Ormož, roj. 1886, umrl 9. 7. 1960; Ana Kopše, Njiverce 2. roj. 1882, umrla 9. 7. 1960; Anton Jeromek, Rakovci 26. roj. 1895, umrl 5. 7. 1960; Marija Brlek, Brezovec 58, roj. 1960, umrla 3. 7. 1960; Branka Glavica, Lepoglava, roj. 1960, umrla 6. 7. 1960.

TERENSKA SLUŽBA ZDRAVNIKOV Splošni zdravniki

Dežurstvo splošnih zdravnikov se vrši od 14. do 7. ure po sledečem razporedu:

15. 7. 1960 dr. Ljubo Toš;
16. 7. 1960 dr. Ladislav Pirč;
17. 7. 1960 dr. Ladislav Pirč;
18. 7. 1960 dr. Andrej Lušicky;
19. 7. 1960 dr. Emil Blagovič;
20. 7. 1960 dr. Franc Rakuš;
21. 7. 1960 dr. Ladislav Pirč;

SINDIKALNI koledar

V soboto, 9. julija 1960, so absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško — v Varaždinsko tekstilno tovarno. Ogledali so si vse tri obrate »Varteks« ter se seznanili s procesom dela in organizacijo proizvodnje, med ogledom tovarn pa se razgovarjali z delavci pri strojih o normah, organizaciji dela, nagrajevanju in ostalih vprašanjih. Po končanem ogledu vseh treh obratov »Varteks« je bil v Sindikalnem domu razgovor s predsednikom sindikalne podružnice, podpredsednikom delavskega sveta in predsednikom upravnega odbora Varaždinske tekstilne industrije. Razgovor je potekal predvsem o delavskem samoupravljanju, nagrajevanju po delovnem učinku, sistemu dela sindikalne podružnice, družbenem standardu in ostalih vprašanjih. Po končanem razgovoru so si absolventi Sindikalne politične šole Ptuj izvedli svojo zaključno študijsko ekskurzijo v bratsko republiko Hrvaško

Dobro čtivo-koristna šola

Počitnice so! Marsikdo izmed šolarjev bo v prijetni opoldanski senci ali pa celo pri kopanju segel tudi po knjigi. Mlademu človeku je življenje vedno velika uganka. Ne pozabimo tega! Razvojljati jo hoče tudi v knjigi.

Prav je, v počitnicah naj otrok več bere kot sicer. Z vsako prebrano vrstico se mu bo širilo umsko obzorje. V njih bo celo našel odgovor na svoj zakaj.

Neredko pa se zgodi, da starši kaj radi pozabljajo, kako budni bi morali biti, kadar otrok prinese knjigo domov in jo prične brati. So nekateri, ki čisto po srednjeveško odločijo: »Knjigo takoj nazaj, sicer...!« Jasnó, da bo taka knjiga, ki jo tako ostro prepovedo, še bolj zamikala. Otroku jo bo prav zato hotel prebrati, pa čeprav bo to storil v skritem podstrešju ali pri sosedovih.

Tudi v takem primeru mora prevladovati med starši in otroki prisrčen odnos. Starši bodo knjigo, ki jo je Ivan prinesel domov, pregledali, in nato svetovali: »Ta knjiga je dobra, preberi jo,« ali pa »Knjiga, ki si jo prinesel, je težka in prepičan sem, da je ne boš danes razumel.« Če je potrebno, tudi razložijo, zakaj je ne bi razumel. Pri izboru pač ne smemo misliti čisto preprosto, češ knjiga ga bo zastrupila. Računati moramo predvsem z otrokovo razvojno stopnjo. Tako naj šoloobvezna mladina bere pravilice, ki bogatijo otrokovo fantazijo, potopisne romane, ki ga seznanjajo z življenjem in delom ljudi izven naše domovine ter vse tisto, kar otroka notranje obogati in mu odpira pravilno gledanje na svet in življenje.

Poznano je, da predpubertetna in pubertetna moška mladina rada hlasta za pustolovskimi romani. Mnogokrat se sprašujemo,

če jih lahko bere. Kar h Karlu Mayu. Sigurno ima pozitivne in negativne strani. Pozitivne, ker spozna otroka z drugim kontinentom in življenjem ljudi tam; negativne pa zato, ker je nevarno, da otrokovo živo fantazijo usmeri v nezdravo stran (uboj, velika drznost itd.). Če so ob K. Mayu starši, ki sami poznajo njegova dela in jih prav tolačijo tudi otroku, potem mu tudi take vrste knjige ne bo škodovala.

Dekleta v predpubertetni in posebno v pubertetni dobi iščejo ljubezenske romane. Če so le ti taki, iz katerih veje zdrav življenjski optimizem in ne sentimentalni konec (smrt njega ali nje), potem bi jih ob tolačenju staršev lahko dovolili, čeprav vemo, da v tej burni dobi deklitičnega razvoja taka osladna knjiga ni niti najmanj priporočljiva.

Če starši budno zasledujejo otrokov razvoj in s tem tudi nje-

gova nagnjenja, bodo obvarovali otroka vseh nezdavnih posledic slabe pornografske knjige, ki izpridi otroka prav toliko kot slaba družba. Starši bi morali biti tudi glede tega otroku svetovalec!

Zdi se mi, da bo prav tako delo v počitnicah še lažje. Otroku bo vsebinsko dobra knjiga lahko dala mnogo. Eno moramo vedeti: knjiga je bila in bo najpomembnejše izobraževalno sredstvo.

Ali ni žalostno, če poznajo človeka, ki so mu knjige in časopisi deveta briga?! Kaj ni podoben tistemu zakasnelemu potniku, ki zastoji maha za odhajajočim vlakom? Zamudil ga je in nikdar več tega ne nadoknadi. Tako je mlademu človeku, ki je brez branja golo drevo brez vej v sredini bujnega življenja.

Zdravo branje naj bo našemu otroku v počitnicah prijeten odmor in hkrati koristna šola za življenje!

V. S.

„Stari grehi“ na desterniškem odru

Ko obujam spomine na nedeljo, imam najbolj pred očmi prizore iz igre »Stari grehi«, s katero so gostovali v Desterniški članici Sindikalne podružnice DORNAVA.

Vem, te igralske skupine še ne poznate, saj je tako rekoč še v nastajanju in oblikovanju. Seme je pognojeno kal, iz katerega je zrastle mlada dramska sekcija, ki ima vse pogoje, da se razvije v plemenit stebel naše kulturne dejavnosti. Ob njenem rojstvu, če se tako izrazim, bi ji morali nuditi vsakek dovolj pomoči in materialne osnove, da bi se z večjim elanom in življenjskim optimizmom poživila naše podeželsko ljudstvo.

Kot že rečeno, se je dramska sekcija kljub temu, da je šele v razvojni fazi, kar dobro odrezala s svojimi »Grehii. Igralci so bili več ali manj sproščeni, zlasti je bila posrečena vloga sluga, konsula — skratka: moški so bili nekoliko bolj kot ženske. Publika je z burnim smehom spremljala prizor za prizorom.

Sicer je res, da izgovorjava, akcent in dinamika včasih niso bili docela ustrezni, vendar to ni motilo toliko, ker je vsebina igre zapeljala poslušalca v drugi svet — svet zabave, ki je časovna sprostitelj za vsakega delovnega človeka.

M. I.

Spoštovani uredniki!

Ze večkrat sem imel napisano pismo, pa ga nisem oddal. Danes pa sem se ojunatil in bom vrgel pismo v nabiralnik. Upam, da ga boš sprejel in ga ne boš vrgel v koš.

Rad bi, da bi vedel še ti, kje sem jaz doma. Moj rojstni kraj so Slape pod Ptujsko goro. To je ozka dolina, po kateri se vije reka Dravinja. Ta izvira pod Pohorjem. V njej je mnogo postrvi. Zelo rad jih gledam in kar jezen sem, kadar vidim ribiče, ki jih lovijo.

Sredi te doline stoji naša hiša. Meni se zdi pri nas zelo lepo. Lepo te pozdravlja

Marjan Pišek,
V. razr., Ptujška gora

ZINKA:

DEČEK IN PTIČ

Kaj poješ ti, ptiček,
na veji zeleni,
naudi se mene
teh melodij.

Hvalim naravo,
deček moj dragi,
ker sem od nje
dar petja dobil.

Kaj naj jez delam,
ptiček, povej mi,
ki dane mi niso
pesmice te.

Dober ostani,
deček moj dragi,
in bodi hvaležen
za dobro srce.

ŽOGA JE OKROGLA

Žoga je okrogla — to sem zvedel že v mladih letih, ko mi je po »nesreči« padla na nos. Le kaj bi bilo, če ne bi bila okrogla? Kdor bi igral nogomet, bi imel vrsto glav: koš za košarko bi moral biti štiriočlat; igrišče... da o njem sploh ne govorimo.

Žoga je okrogla — nam je povedal profesor, ko smo na veliko debatirali o neki zmagi slabšega moštva. Če ne bi bila okrogla...

Žoga je okrogla — je povedala naša sosedica. Če ne bi bila okrogla, se ne bi poznal okrogel madaž na pravkar prebeljeni hiši.

Žoga je okrogla — je nekoč dejal neki moški z oteklim nosom. »Ko sem šel po cesti, mi je priletela naravnost na nos. Če bi ne bila okrogla... Zato je res najboljše, da je žoga okrogla.«

F. Florjančič

Uganka

Nima glave, ne jezika,
govori, prepeva, vzklika,
vse glasove on posnema,
brez elektrike pa drema.

(Radio)

Volčja obljuba

Plazil se je volk k čredi in začel v past. Naj je bil še tako močan in zvit, iz pasti ni mogel. Legel je in začel tuliti.

Drugo jutro je volka v pasti našel lovec, dvignil puško in pomeril vanj.

Zajoka volk in poprosi:
»Da, kriv sem... Zaslužil sem kazen! Toda, nikar me ne ubijaj, dovolj sem že kaznovan, ker sem se ujel v past. Toda, dragi moj, kdo ne greši? Spusti me, pa boš videl: četudi poginem od lakote, mesa se več ne dotaknem...«

Lovec je verjel volkovi obljubi in ga spustil. Volk od veselja poskoči v zrak z vsemi štirimi in jo ucvre čez drn in strn. Beži tako ves dan in se zlačni, da se mu kar tema dela pred očmi. — Opoteka se sem in tja in od lakote škrt. z zobmi. Tedaj ugleda svinjo, ki se valja po luži in zadovoljno kruli.

Razveseli se volk in reče:
»Kruli ali ne kruli, če si v vodi, pomeni, da si riba. Za ribe pa se z lovecem nisva pogodila.«

Korejska pravljica o jazbecu in kuni

Nekoč sta jazbec in kuna tekla po gozdni stezi in zagledala kos mesa. Skočila sta k njemu.

»Jaz sem našel kos mesa!« je kričal jazbec.

»Ne, jaz sem ga našla!« je kričala na ves glas kuna.

»Jaz sem ga našel! Kaj bi se po nepotrebnem prepirala!«

Kuna pa je godla svojo:

»Jaz sem ga zagledala prva!«

Tako sta se prerekala in prepirala, da je malo manjkalo, da se nista raztrgala. Tedaj je jazbec dejal:

»Pojdiva pred sodnika. Naj on razsodi našin spor.«

Sodnik v tistem gozdu pa je bila lisica.

Lisica je poslušala jazbeca in kuno ter dejala:

»Dajte mi kos mesa, ki sta ga našla.«

Sprta jazbec in kuna sta oddala sodniku kos mesa. Lisica je rekla: »Ta kos je treba razdeliti na dva enaka dela. Prvi del naj vzame jazbec, drugi pa pripade kuni.«

In lisica je raztrgala kos na dva dela.

»To je krivično,« je zarentančil jazbec. »Kunin kos je večji.«

»To napako takoj popravimo,« je rekla prebrisana lisica in odgriznila od kuninega dela precejšen kosček mesa.

»Zdaj pa je ostal jazbecu večji kos!« je zakričala kuna. »To je krivično!«

»Nič hudega, tudi to napako popravimo! Kadar sodim jaz, mora biti vse pravilno.«

In lisica je spet odgriznila kosček mesa, toda tokrat od jazbečevega dela. Zdaj se je pokazalo, da je ostal kuni večji kos kakor jazbecu. Toda lisica se ni dala zbežati in brž je odgriznila kosček od kuninega dela.

In tako je izravnala kos, dokler ga je še kaj bilo.

Vse kaže, da govorje resnico pametni ljudje: lakomni in nepopustljivi so zmeraj na škodi.

Pripomba k članku: Razstava likovnih izdelkov v ptujski »Mladiki«

A. B. iz Ptuja nam je poslala glede na članek H. D. »Razstava likovnih izdelkov« v ptujski »Mladiki«, ki je bil objavljen v našem listu dne 1. julija t. l., oster odgovor, ki obravnava v glavnem peti odstavek omenjenega članka, v katerem je govor o razstavi ročnih del v sklopu razstave likovnih izdelkov. Ker kljub najboljši volji v sestavku (tudi v petem odstavku) nismo našli nič zlonamerne, kaj šele škodoželjnega ali žaljivega, kar je po zakonu o tiskanih delih osnovna zaupanje in poštenost do zahtevka po objavi popravka, odgovora nismo objavili. Pripominjamo, da gre po našem mnenju v sestavku »Razstava likovnih izdelkov« v ptujski »Mladiki« za povsem dovoljen način javne ocene in kritike.

Uredništvo

DOPIŠUJTE V

PTUJSKI TEDNIK

MESTNI KINO PTUJ

predvaja od 15. do 17. julija t. l. ameriški barvni film »ZLOMLJENO KOPJE«, od 19. do 21. julija t. l. francoski film »BRIDKA ZMA-GA«.

KINO MURETINCI

predvaja 16. in 17. julija t. l. jugoslovanski film »ČRNI BISERI«.

KINO »SVOBODA« KIDRIČEVO

predvaja 16. in 17. julija t. l. ameriški barvni film »BODIMO SREČNI«, 20. in 21. julija t. l. jugoslovanski film »CIGANKA«.

KINO MAJSPEK

predvaja 16. in 17. julija t. l. ameriški film »MOJH ŠEST KAZNJENCEV«.

KINO ZAVRČ

predvaja 17. julija t. l. mehiški film »UMIRAM SREČNA«.

LUNINE SPREMEMBE IN VREMENSKA NAPOVED

za čas od 15. do 22. julija t. l. Zadnji četrt dne 15. julija 1960, ob 16.42. Prevladovalo bo hladno in deževno vreme z vmesnimi razjasnitvami.

A. C.

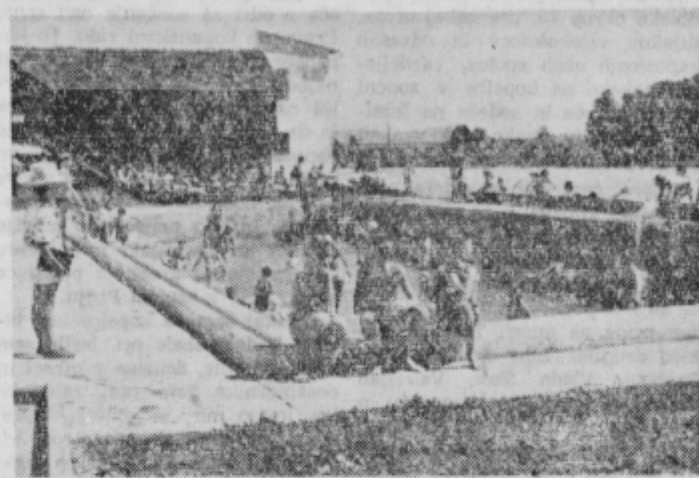
Dnevni spored za nedeljo, dne

17. julija 1960.

6.00—6.30 Nedeljski pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 6.30—6.40 Reklame. 6.40—6.45 Prireditve dneva. 6.45 Popevke za jutranjo uro. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 7.15 Koncert naših pisateljev. 8.00 Mladinska radijska igra — Astrid Lindgreen: Pika — Nogavička. 9.00 Odprto zbirko Pahorjevih otroških pesmi. 9.15 Z vedro glasbo v novi tedni. 9.45 Pietro Nardini: Koncert za violino in orkester v c-molu (violinist Peter Rybar in winterthurski simfončni orkester, dirigira Clemens Dahinden). 10.00 Še pomnilce, tovariši... a) Franc Cerar: V deroci Ljubljani, b) Vid Jerič: Samo dva sta se prebila. 10.30 Rado Simoniti: Pesmi o morju. 10.45 Radijski poslušalci (spored zabavnih glasb). 11.30 Nace Grom: Horuk od Rakinke do Slovenskih gor (reportaža). 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 1. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 13.45 Koncert pri vas doma. A. Dvorak: Slovanski ples št. 8 — P. Sarasate: Ciganski naprevi — F. Schubert: Cebelica — J. Brahms: Madžarski ples št. 6 — A. Dvorak: Humoreska — C. Dracón: Črne oči — N. Rimski-Korsakov: Čarljati let — J. Strauss: Polka Pizicato. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 15.15 Reklame. 15.30 Radijski poslušalci in prijatelji melodij. 16.00 Glasbena sestavljena. 17.00 Stodvajset minut sporta in glasbe. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevniki. 20.05 Glasbeni variete. 21.00 Sportna poročila. 21.10 Kihovih imen nismo pozabili — 1. odaja, tenorist Leo Slezak. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.10 Rokiati pred polnočjo. 23.50 Prijeten počitek! 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

Posnetka h članku: »Za vse ni prostora v kopališču« na strani 3. Zgoraj: kopalci na birih, spodaj: kopalci na letnem kopališču v Ptuj.

Spremembe v kreditih za avtomobile

ODPLAČEVANJE V ŠTIRIH LETIH ☆ V GOTOVINI JE TREBA PLAČATI 25 Odstotkov ☆ SPREMENJENI POGOJI ZA VOJNE INVALIDE

BEOGRAD, 14. julija (Tanjug)

Po navodilih Narodne banke, objavljenih v večeršnjem Uradnem listu FLRJ, se dosedanjí najdaljši rok za odplačilo kredita za nakup avtomobilov skrajša od 5 na 4 leta, odstotek, ki ga je treba takoj plačati v gotovini, pa se poveča od 15 na 25 odstotkov.

Uradni list FLRJ objavlja tudi odlok državnega tajništva za finance, po katerem se obrestna mera za potrošniške kredite delavcem, uslužbencem, upokojencem, invalidom, podoficirjem, oficirjem in vojaškim uslužbencem JLA za nakup avtomobilov poveča od 4 na 6 odstotkov letno, osebam samostojnih poklicev in lastnikom zasebnih obrtnih delavnic pa za 7 odstotkov letno.

Pogoji za dodelitev potrošniških kreditov vojaškim vojnim invali-

dom za nakup avtomobilov ostanejo nespremenjeni, torej z rčkom plačila do 6 let, s plačilom prosilca 10 odstotkov in z obrestno mero 4 odstotkov letno.

Pogoji za kredit za nakup avtomobilov so se spremenili sprico velikega povpraševanja po avtomobilih na trgu. Krediti za nakup avtomobilov so letos samo od januarja do maja znašali 1,6 milijarde din proti 400 milijonom v istem obdobju lani. Narodna banka pazi tudi na to, da stanje skupnih potrošniških kreditov letos ne bi preseglo 15 milijard din, kolikor določa družbeni plan. Z zvišanjem obrestne mere za nakup avtomobilov od 4 na 6 odstotkov letno je ta mera izenačena z obrestno mero, ki jo prejema državlani na hranilne volge.

Naše zdravje

Ameriški zdravnik Geylord Hauser je izdal knjigo »Bodi mlad in živi dolgo«, ki je vzbudila v svetu veliko zanimanje in je prevedena v številne jezike. Avtor je na zanimiv in poučen način opisal, kako lahko s pravilno prehrano in dieto podaljšamo svoje življenje in do poznih let obdržimo dobro kondicijo. Izraz svežo polt in mladosten izraz. Objavljamo skrajšan odlomek poglavja o laseh.

V dolgoletni in ostri borbi proti osivelosti in plešavosti se zdi, da bo sovražnik vendarle premagan in da nam bo uspelo obdržati goste in zdrave lase v naravni barvi. Ta zmaga bo izbojevana na istem področju kot horda za dolgo življenje, namreč — na področju prehrane.

Vsi si želimo, tako moški kot ženske, da bi imeli zdrave in lepe lase. Številni zdravniki so prepričani, da so najboljši porok za to starši z zdravimi lasmi. To je pravilno, kajti dednost vpliva na lase prav tako kot na našo konstitucijo. Čim bolj zdravi so bili naši starši, tem več pogojev imamo tudi sami, da bomo v življenju zdravi.

Antropologi poudarjajo, da je pri Kitajcih plešavost skoraj neznan. Zakaj? Najprej zato, ker uživajo Kitajci hrano, ki je bogata z vsemi vitamini B. To so v glavnem ribe, soja, korenje, razne trave, neoluščen riž in malo kuhana zelenjava. Kot nadaljnji dokaz za to so Iraci. Na njihovem majhnem otoku so pitna voda in razni sadeži polni joda. Prav tako hrana, ki je iz morja. Iz tako imenovane irske mahovine pripravljajo domačini z dodatkom mleka izvrstne jedi.

Naše današnje znanje o važnosti vitaminov, mineralnih soli in joda za ohranitev las »dolgujemo neutrudnemu in požrtvovalnemu raziskovalnemu delu v laboratorijih, številnim mišim in podganam, zajcem, psom in srebrnim lisicam, ki so služile za poskuse. Vse te študije so pokazale, da uravnava rast las in njihovo pigmentiranje skupina vita-

minov B. jod in železo. Številni znanstveniki so prepričani, da je posledica prehodne osivelosti pomanjkljiva prehrana. Seveda pa ne zadostuje požirek vitaminov B, da se bo zgodil čudež in bodo dobili lasje zopet naravno barvo. Hrana, ki vsebuje te sestavine, res vpliva na naravno barvo in rast las, toda uživati jo moramo dolga leta in se strogo držati diete, da bi lasem znova vrnil naravno barvo in pospešili njihovo rast. Priporočajo, da vsak dan in brez pogojno uživamo zadostne količine tiste »čudežne hrane« ki vsebuje največje količine kompletnih vitaminov B: tri žlice pivnega kvasa, pol skodelice pšenčnih klic, 2 veliki žlici melase in groznega sladkorja ter 1 liter koncentriranega jogurta. Trem vitaminom iz velike družine vitaminov B — pantotenski, folni in para-aminobenzojski kislini — pripisujejo prav posebno sposobnost,

da vrača osivelim lasem naravno barvo. Pri moških so močne doze vitaminov B včasih povzročile rast las na plešastih mestih.

Kot primer navajajo znanstveniki še Bolgare, pri katerih je jogurt narodna jed in kjer vidimo zelo malo sivih las, redki so celo pri ljudeh čez 70 let.

Poskusne živali v laboratoriju so pokazale vse znake pomanjkanja vitaminov B (vključno sivenje las), čeprav so imele popolno in pravilno hrano, če so tej hrani dodajali kavo. Iz tega sklepajo, da kava izpira iz telesa topljive vitamine.

Pri običajni negi las pa priporočajo tudi omenjeni ameriški zdravniki običajne metode: masiranje z lasnimi vodami in vsakodnevno ščetkanje. Razen tega tudi priporočajo, naj možje in žene ne nosijo pokrival, vsaj ne pretesnih, če to ne zahteva mraz ali posebna formalnost.

Sladkorna bolezen je zahrabna in nevarna

Sladkorna bolezen se med ljudstvom vedno pogosteje odkriva in predstavlja že pravo socialno obolenje. Zgrešeno je mnenje, da je vzrok te bolezni predobro življenje. Statistika nam kaže, da jo najdemo med vsemi poklici in jo odkrivamo prav tako tudi takrat, ko so življenjske prilike izredno težke (vojna).

Ker se sladkorna bolezen pojavlja pogosto z neznatnimi znaki, spoznavajo bolniki to bolezen čisto šele takrat, ko je povzročila njihovu zdravju že znatno škodo. Zato moramo biti pozorni, da odkrivamo sladkorno bolezen že v prvih začetkih, kajti s pravilnim načinom življenja lahko preprečimo težke komplikacije, ki lahko trenutno povzročijo smrt (diabetična nezavest) ali pa znatno skrajša dobo življenja (obolenja ožila, srca ledvic, živcev itd.). Če bolnika navajamo k pravilnemu načinu življenja — dieta — in mu nudimo

primerno delo, lahko ostane do visoke starosti brez težav.

Društvo diabetikov Slovenije odkriva in zbira sladkorno bolne, širi med njimi s predavanji poznanje bolezni in jih navaja na pravi način življenja, da lahko držijo od zdravnika predpisano dieto. ki mora biti pretežno beljakovinska (meso, mesni izdelki, jajca, sir), kar je večini bolnikov težko dostopno.

Čestitka predsednika Tita ob francoskem nacionalnem prazniku

Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku francoske republike Charlesu de Gaulleu brzojavno čestitko ob francoskem nacionalnem prazniku,

Za vsakogar nekaj zanimivega

Kompleks krivde

Mnogo smo že brali o Hirošimi, še več nam je povedal film o tem mestu atomske smrti, toda malo komu je znano, kako strašne posledice zapušča uporaba atomske bombe leta in leta po eksploziji. Eden od pilotov, ki so upravljali letalo nad Hirošimo, je brezupno duševno bolan. Čeprav so ga ob vrtnitvi v Ameriko slavili kot heroja, ni imel več mirne noči. V sanjah je kričal: »Otroci! Otroci!« čeprav niti slutiti ni mogel, kaj se bo dogajalo hirošimskim otrokom devet, deset let po tem, ko so njihove matere obsijali radioaktivni žarki in je bilo na zunaj videti, da so popolnoma zdrave.

Pilotu Claudu R. Eatherlyju so uničili družinsko srečo. Potem ko si je dvakrat prerezal žile, ga je žena s tremi otroki zapustila. Nesečni heroj pa je začel mrzlično iskati priložnost, da ga ustrelijo. Vlamjal je v banko, na pošto, samo da bi se izpostavil krogom policije. Toda ujeli so ga živega in ko je prišlo leta 1957 do sodne obravnave, so porotniki soglasno izrekli: ni kriv. Bolan je. Preganja ga kompleks krivde zaradi Hirošime in Nagasaki. Čuti se odgovornega za smrt in atomsko kugo, ki ni prizanesla tisočim in desetisočim.

Pilot Eatherly je tistega dne, ko je zrasla na nebu atomska goba nad Hirošimo storil samo svojo vojaško dolžnost...

Devet let po tem dejanju se je redila polslepa deklica Nobuyo Otsuka.

Se bolj nas presunejo naslednji podatki: od 6. avgusta 1945 do

leta 1954 je bilo v Hirošimi rojenih 32.179 otrok. Vsa šest let otrok v tem številu je bil ali mrtev ali iznakažen. 700 otrok se je rodilo mrtvih, 1107 novorojenčkov se je rodilo s pomanjkljivo gradnjo kosti, brez pravih mišic, brez kože, sposobne za dihanje, in s hudimi okvarami živčevja. 21 novorojenčkov z enim samim očesom, ali sploh brez oči. Štirje primeri niso imeli niti naznačene očesne dupline, 31 novorojenčkov rojenih brez možganov, 56 z znakaženimi možgani. 11 novorojenčkov ni imelo niti zunanjih niti notranjih organov za voh. 400 brez organov za voh in sluh. 2 brez ušes. 2 brez ustne odprtine. 59 novorojenčkov z volčjim žrelom. 250 novorojenčkov ni imelo ustnic ali pa so bile

hudo iznakažene. 23 brez odprtine za debelo črevo. 2 brez udov. 27 samo z delno razvitimi udi. 328 z drugimi organskimi napakami. Te strašne podatke je objavil Kraljevski japonski inštitut za atomsko raziskovanje v Hirošimi, v juliju 1957.

Ne vemo, kaj se je zgodilo s temi spački, lahko pa si predstavljamo obup staršev in strah pred vsakim novim rojstvom. Koliko mater trepetaja za bitye, ki ga nosi v sebi, in ne more vedeti, ali bo zdrav in normalno.

Ali razmišljajo o vsem tem ljudje, ki izdelujejo načrte za atomsko orožje in ga celo preizkušajo, ne da bi upoštevali proteste upravičeno prestrašenega in ogorčenega človeštva?

Žalostna zgodba iz Kanade

V najbolj pustem predelu kanadske oblasti Manitoba predstavlja edino zvezo med stotine kilometrov oddaljenimi naselji v glavnem samo tako imenovani »gozdni piloti« na starih, že zavrnjenih letalih. Eno izmed takšnih letal je pripadalo tudi letalcu K. Harrisonu. Pred časom ga je naprosil prijatelj, lovec Steve Sedor, naj odpelje njega in njegovega osemletnega sina na lov. Sedor je želel na lov k jezeru Tartar, v Westlandu, oddaljenemu predelu kanadske prerije. Tam je nameraval prebiti s sinom osem dni,

nakar naj bi se Harrison vrnil ponj in sina.

Nedolgo po vzletu pa je motor odpoval pokonost. Letalo je začelo padati in naposled se je zrušilo na zemljo. Oče in sin sta padla iz letala, pilot pa je zgorel skupaj z aparatom. Poznejša autopsija je pokazala, da si je pilot pri padcu zlomil obe nogi in tri rebra in da je dobil težje notranje poškodbe. Malček, ki je dobil samo lažje poškodbe, je hotel pohiteti pilota na pomoč, vendar je že bilo prepozno in oče ga

je zadržal. Krepko ga je objel in mu rekel:

— Sin, sedaj bom zaspal in ne bom se kmalu prebudil, ker sem precej utrujen. Ne oddaljuj se od mene in ko boš lačen, pij vodo. Mama bo kmalu prišla pote. Če se oddaljiš od mene, lahko zabodiš. Pij vode, mnogo vode...

Sin je očetu obljubil, da bo ostal pri njem in je tudi držal besedo. Vodo je pil iz bližnjega izvira, ker pa je oče postal ne navadno hladen, ga je pokrtil z listjem. Ponoči, ko ga je bilo strah, se je privil k očetu, ki je »spal... Podnevi je pripešalo sonce in otrok se je pokrival z zemljo, ki jo je napojil z vodo. Štirkrat v 14-tih dnevih, kolikor jih je prebil v pustinji, je padal dež in mraz mu ni dal spati.

Naposled je otrok domel, da mu je oče mrtev. Veliko je jokal in to je trajalo tako dolgo, dokler ga ni našel helikopter kanadske policije. Pilot helikopterja je opazil na neki plenjavi ostanke Harrisonovega letala in blizu njih postavico malega Valterja. Prepešal ga je v bolnišnico bližnjega mesta, kjer so ga zdravili dolge dni. Tja je prispela s helikopterjem tudi njegova mati. Komisija pa je našla blizu ostankov letala tudi zaboj s konzervami, ki je slučajno padel iz letala. Matji Valter se ni niti toliko — zvest obljubi — oddaljil od očeta, da bi jih našel...

ste satelitov krožno pot približno 500 milj nad Zemljo, tako da ti sateliti v čim večji meri ugotavljajo ionosferske motnje. Sateliti krožijo v smeri sever—jug in bo »Tranzita preletel Sovjetsko zvezo, Arktiko in Antarktiko. — Američani predvidevajo, da bodo leta 1962 delovali štirje sateliti te vrste.

Nekaj ur po izstrelitvi satelita je letalstvo izstrelilo medkontinentalno raketo »Atlas«, ki je preletela razdaljo 8000 kilometrov in padla v južni Atlantik. S tem so preizkusili novo vrsto raketne konice in njeno sposobnost, da se ne vname med povratkom v atmosfero. To je drugi poizkus. Sledilo pa jih bo še šest.

MILIJONI »ZEMELJ« V VESOLJU

Ameriški kemik dr. Melvin Calvin je prepričan, da krožijo v nam poznanim delu vesolja milijoni planetov, na katerih so brččas podobni življenjski pogoji kakor na naši Zemlji. Dr. Calvin se opira pri tem na cenitev zvezdoslovca Harlowa Shapleya, da ima približno 100 milijonov planetov našega vesolja podoben sestav in atmosferske pogoje kakor Zemlja, razen tega pa krožijo ti planeti v enaki razdalji kot Zemlja okoli Sonca.

EINSTEINOVA RAZTRESENOST

O raztresenosti Alberta Einsteina kroži mnogo veselih zgodb. Nekega dne se je sloviti znanstvenik peljal s tramvajem. Med vožnjo je položil naočnike na klop na desni strani. Ko jih je hotel vzeti, je zaman iskal na levi strani. Tedaj pa jih je pobrala poleg njega sedeča deklica in mu jih pomolila.

»Hvala lepa, mala,« je dejal Einstein. »Vidim, da si dobra in vpljudna deklica. Kako ti je pa ime?«

»Berta Einstein, očka,« je odgovorila deklica.

Pšenično klasje, kakršnega na naših poljih še nismo videli, je vzgojila na svoji njiwi Kočevar Anica iz Središča. Takšno klasje si trenutno še lahko vsak ogleda na njeni njiwi v Središču, dokler pšenica ne bo popolnoma dozorela. Je nekoliko poznejša kakor naše navadne sorte, srednje visoka, slama ima pozna stebelca. Povprečen klas je dolg okrog 9 cm, iz njega pa poganjajo še po štirje manjši klaski. Cel klas razvije okrog 128 zrn. Po žetvi te pšenice bomo poročali o višini hektarskega donosa.

KONZULTACIJA

Radoje Domanović se nekoč ni počutil dobro in odšel je k neke-mu bogoigrskemu zdravniku na pregled.

»Ali kadite?« ga je vprašal zdravnik po pregledu.

»Kadim.«

»Tako morate kaj o alkoholne pijače opustiti,« je rekel zdravnik na koncu.

Domanović je nato nekaj zamrmral, vzel klobuk in odšel.

»Dolžni ste mi sto dinarjev,« je zaklical zdravnik za njim.

»Ničesar vam nisem dolžan, ker tega nasveta ne sprejemam,« je odgovoril Domanović in odšel iz ordinacije.

RECEPT

Francoski književnik Alexander Dumas-oče je ob neki priložnosti dejal:

— Najboljši način, da hitro postaneš bogat, je ta, da kupiš vsa dela nekega znanega književnika in plačujes zanje njihovo realno vrednost, prodajaš pa jih za toliko, kolikor jih ceni avtor.

IN Vendar LE KORIST

Skupina umetnikov je med odmorom na koncertu ostro kritizirala nekega skladatelja in ga imenovala plagiatorja.

— Vidite, je dejal Shaw, jaz tega skladatelja spoštujem. Človeštvo bi mu moralo biti hvaležno.

— Zakaj? — Zelo lepo je od njega, da je postal skladatelj. Zamislite si, da bi posvetil svoj talent profesionalni kraji!

● Dumas se je s prijateljem sprehal v Bois de Boulogne. Neki Anglež ju je nagovoril, z njima kramljal in se očitno zanimal za Dumasov naslov, da bi ga obiskal. Toda Dumas se je izmikal. Ko se je Anglež naposled poslovil, je prijatelj ostel Dumas:

»Zakaj pa mu nisi dal naslova? Saj ni tvoj unuk.«

»Se ne,« je menil Dumas, »lahko pa še postane.«

● Pri tolikih romanih, kolikor jih je Dumas napisal, se je lahko zgodilo, da so pisatelju usli anahronizmi, ki so jih njegovi prijatelji

telji z užitkom odkrivali. Tako je Dumas v svojih »Treh mušketirjih« pustil kmetom saditi »krom-pim, čeprav krompir za d'Artagnana še ni bil znan, in v »Viscontu de Bragelonu« je neka oseba rekla drugi, da je duhovita kot Voltaire, ki je prišel na svet šele petdeset let kasneje.

● In še dama, ki je zasanjano vprašala Dumas: »Povejte mi, mojster, kakšna je razlika med prijateljstvom in ljubeznijo?«

»Dan in noč,« je odvrnil Dumas.

● Na dvoru so pobarali Dumas, kaj pravkar piše. Dumas jim je pripovedoval o dolgem romanu z glavnimi in stranskimi osebami, glavnim in stranskim dogajanjem, zamotanimi zapleti, opisom pokrajine — in dvor je zaverovano poslušal.

Ko je Dumas končal, ga je vprašal nekdo: »In kdaj izide ta roman?«

»Izide?« je rekel Dumas. »Najprej mora biti napisan. Ravno kar sem dobil idejo.«

Šale iz brigade

»Zbor brigade!« se je zasiljal glas komandanta.

»Ti zbori so skoraj vsako uro.« je glasno pomislil eden izmed brigadirjev.

»Sedaj bi vam predlagal, da bi se naučili brigadirsko himno. Saj vas je še polovica ne zna. Sicer sem pa tudi jaz med njimi...«

»Zbor brigade!« se je zasiljal glas komandanta.

»Prva četa zbor!«

»Druga četa zbor!«

»Tretja četa zbor!«, so se takoj nato oglašili komandirji čet.

»Na desno!«, zapove komandant. Takoj nato pa je dodal: »Protimenzij voljnim korakom naprej marš!...«

»Zbor brigade!«, se je zasiljal glas komandanta.

»Danes bi pa lahko malo zapeli.«

»Postavimo se okrog tega drevesa, ki nam bo dirigent,« je predlagal nekdo.

»Kaj pa bomo peli?«, je vprašal drugi.

»Bom vam pa jaz eno zapel, zakličite Bojan. In že začne: »One, two, three, na planince žabe reglajo...«

Obmorske nevarnosti

Strah pred morskimi psi je običajno večji, kakor ga te živali zasluzijo, zlasti na Jadranu so zelo redki slučaj, da postane človek žrtev teh vodnih zver. Statistike kažejo, da razne druge nevarnosti poberejo več turistov, če začnemo že kar pri prometnih nesrečah na poti k morju ali nazaj. Daleč večje število žrtev je med slabimi plavalci, tudi sončarica s kapjo je pogostnejša od žrel morskikh psov.

Jadran ni domovina teh pošasti, ki tudi v drugih morjih redko napadejo človeka. Nekaj resnice je v tem, da domala vselej zgrabijo človeka izredno bele kože, ker jih baje bela barva privlači. Psi, ki priplavajo v naše vode so običajno potepuhi in se gibljejo blizu velikih ladij.

Vrste morskikh psov v Jadranu so morski volk, pes modrullj, morsk lisica, atlantska lisica, pes jaram. Razen volka, ki more imeti tudi do dvanajset metrov, so vsi ostali 3 do 4 metre dolgi.

Ker pa nihče ne more zagotoviti, da do nesreče ne more priti, se je dobro držati previdnostnih ukrepov.

— Ne kopajte se na divjih plažah, zlasti tam, kjer je obala proti odprtemu morju.

— Izogibajte se kopanja blizu plovilnih linij.

— Ne plavajte predaleč v odprto morje in ne skačite iz čolna v globoko vodo.

Za kopanje si izberite:

— Predvsem zavarovano javno morsko kopališče.

— Če ne ljubite prevelike gne-

če, si izberite razmeroma plitek zaliv.

Končno je dobro vedeti, da prisotnost morskikh zverin najprej opazijo ribiči, saj jim potrgajo

Novi sateliti

Ameriško letalstvo je te dni izstrelilo raketo s dvema umetnima satelitoma. Gre za raketo »Thor-Able Star«, ki je visoka 24 metrov. Dve uri po startu je ameriško letalstvo sporočilo, da je raketa postavila satelita skoro točno na predvideno krožno pot. Prvi satelit je krožil in tehtal 101 kilogram ter ga nazivajo »Tranzit II«. S pomočjo mreže takih satelitov bodo lahko letala, ladje in podmornice prejele znake in doletile točko, v kateri se nahajajo, z izredno preciznostjo, tako da bodo napake samo do razdalje

Dva pisatelja

Ob izidu neke knjige pravi neki pisatelj avtorju:

— Dovolite, da vam prisrčno čestitam k vašemu najnovejšemu delu. Prebral sem vaš roman in priznati moram, da ni slab. Rad bi semo vedel, kdo ga je namesto vas napisal.

Enako prijazno nasmehljan mu je avtor odgovoril:

— Zelo me veseli, da vam moj roman ugaja, toda med nama re-

čeno, povejte mi, prosim, kdo ga je namesto vas prebral?

160 metrov. Drugi satelit je mnogo manjši in ima 40 cm premera, tehta 19 kilogramov ter služi za merjenje različnih tipov žarkov v tonosferi.

»Tranzit II« je opremljen z dvema asilatorjema, ki oddajata proti Zemlji radijske signale na štirih frekvencah. Ima tudi baterije, ki jih polni sončna energija, ter naprave z infrardečimi žarki, ki bodo merili spremembo krožne poti satelita. Končno ima še napravo, ki lahko ugotavlja različne šume, ki izvirajo iz vesolja. Manjši satelit pa ima radijsko oddajno napravo s sončnimi baterijami in instrumente za merjenje radiacij. Opremljen je s štirimi antenami. Predvidevajo, da bosta oba satelita krožila okoli 50 let.

Ameriška mornarica je sporočila, da sta bila satelita hkrati vržena iz rakete, kot so to predvidevali, ter da sta približno 500 milj nad Zemljo. Oba oddajata zelo močne signale.

To je drugi poskus ameriškega letalstva, da izstrelji z eno raketo dva satelita. Prvi poizkus se je lani ponesrečil.

Prvi satelit vrste »Tranzit« so z uspehom izstrelili lani 13. aprila. Znanstveniki so določili za te vr-

Nekaj vtisov s poti po Grčiji

Strahotno je bilo, ko je naša skupina udeležencev Kompasovega prvomajskega izleta prispela, po v letu prespani noči in neskončni vročini vzdolž Jugoslavije, na mejni prehod v Gjevgejo. Toda po prihodu preko grške meje se je začela dvigati deževna zavesa in nešteto novih vtisov se je začelo vrstiti pred našimi očmi. Mejna postaja Idomeni je lepo urejena in sredi dokaj puste pokrajine osvežujoče vpliva lep park, ki jo obdaja. Carniki nosijo bele na-šivke na uniformah, kot operetni vojniki. Grčija je dežela, kjer cvele tujski promet, in to se tako pozna. Vendar trajajo pregledi potnih listov neskončno, da vlak postoji kar precej časa. Morda je tudi to v korist tujskemu prometu, saj je na postaji menjalca in okrepčevalnica!

Manj podjetni smo pa lovili na uho prve grške besede. Šolsko znanje stare gršine smo uporabili za razvozljevanje napisov, in to še dokaj uspešno. Od srca smo se

nasmejali sopotniku, ki je napis »za moške« proglasil za ime postaje. Toda če vam Grk prebere kakšno besedo, se razumete z njim kot s Kitajcem. Seglasniki so danes povsem drugačni kot v starih grščini, da o samoglasnikih sploh ne govorim. Tako smo si med potjo mi in Grki pomagali s kopico besed raznih jezikov, na koncu je govoril Grk grško, mi slovensko sporazumeli smo se pa z rokami. Le pri številkah me stara grščina ni pustila na cedilu. Številke zvene precej sorodno kot pred 2000 leti, in to je že precej. Največ smo opravili s francoščino, znatno več kot z angleščino.

Pokrajina je v severnem gora-tem delu Egejske Makedonije prav sorodna pokrajini tostran meje. Kmalu pa se je pred nami začelo odpirati, pod še vedno oblazinjenimi. Širno solunsko polje. Na vzhodu ga obkrožajo hribi proti Trakiji in Halkidiki. Polje je mestoma plin poplavl, zamečvirjeno in pusto, mestoma pa skrbno ob-

delano. Prišli smo iz letošnje hrajne slovenske pomladi v kralje, kjer smo z vzklikom presenečenja zagledali cela polja temnečee cvetočega maka. Nad skromnimi človeškimi bivališči, praznimi rokavi Vardarja, njivami in skupinami topolov so se spreletavale storkje in si znašale gnezda.

Poudarjam, da sem arheolog in sem potevala po Grčiji kot po deželi, katere stara zgodovina me je spremljala skozi vsa leta mojega solunja. O celi vrsti krajev je bilo treba vedeti to in ono za izpite. Zdaj sem jih srečevala v naravi kot vrsto starih znancev. Ob neposrednem stiku me je navdajala vrsta občutkov, ki vam bi jih predvsem rada posredovala.

Ko se sudi na zahodu pojavila na rbu solunskega polja nizki griči me je zgodovinski zemljevid Grčije spomnil, da je nekje do tistimi griči Pella, nekoč utrjeno mesto, v 5. stol. pred našim štetjem prestolnica makedonskega kralja Filipa in rojstni kraj nje-

govega sina Aleksandra Velikega. Iz te pokrajine je torej izšel eden sijojih, kratkotrajnih kometov v zgodovini, ki mu je vendar pripadla naloga, da je s svojimi osvoboditvami, pa čeprav nezavedno, razširil grško kulturo po starem svetu in jo dal v last vsemu človeštvu.

Vedno gostejše hiše, delavnice, predmestja so nas opozorili na bližino mesta in nas spremili do solunske postaje. Postanek je bil kratek. Bežen fotografski posnetek galerije novih stavb, ki tvorijo polmisljensko mesto Solun, in že nas je odpeljal brze, okreple ne z za dinarje kupljeno limono do, proti zahodu. Še nekaj ur je trajala vožnja čez solunsko polje do njegovega zahodnega roba vendar nas je med potjo že večkrat pozdravilo morje. Oblaki so se začeli trgati. Vlak se začel vzpenjati in proga bližati morju. S pomočjo zemljevidov smo mrzlično iskali mesto, ko se bomo toliko približali Olinpu, da ga bo mogoče videti. Gorski grebeni na zahodu, kjer stoji med njimi Olinp, pa so bili zaviti v meglo. Mimogrede smo imeli samo za trenutek časa za pogled nad drugo

stran, na razburkano Egejsko morje. Prvo srečanje z glavnima bogovema stare Grčije torej ni bilo najlepše. Pozejdnc, bog morja, je bil slabe volje. Prav tako je bil nasajen njegov božanski brat vsemogočni Zevs, ki je stočoval na Olinpu in skril svoje domovanje v oblake. Mogoče je Olinp postal gora bogov, ker je vrh čisto skrit! Zakaj v zvezi s starimi Grki vedno toliko govorimo o bogovih in zakaj kroži nekoliko cennih, a vendar posrečeni stavek, da je v Grčiji bajeslovje? Grško bajeslovje je tako lepo, človeško tolo in neposredno, tako polno življenja in poezije, da zasluži, kot vsaka oblika lepote v človeškem delovanju, vse naše spoštovanje in ljubezen.

Mimo Olinpa, ki nam je šele na koncu pokazal skozi oblake neg pod vrhom, smo drdrali skozi dolino Tembi, nekdanjo znamenito dolino Tempe. Vsi potniki stavega veka so jo opevali kot čudo naravne lepote. Okus antičnega in sodobnega človeka glede lepote pokrajine je znatno različen, vendar v Tempu sta si enaka. Dolina je s strmimi skalnimi bregovi in

bistro reko na dnu res prelepa.

Potem smo se počasi začeli spuščati v tesnako ravnino. Široka ravnina sredi severne Grčije je z velikanskimi polji, kjer so šli v začetku maja posevki že v klasje, žitnica Grčije. Sredi Tesalije je mesto nizhal, komaj dograjenih hiš, Larisa. Kako to, smo se spraševali. Potresi, je bil odgovor. Ni še dolgo, kar je bila močno poškodovana. Z ravnine se proga spet silno slikovito vzpenja v gorovja, ki zapirajo srednjo Grčijo. Grčija je v resnici zelo gorata dežela. Tesalske hribe, skozi katere se vozimo nekaj ur, oživlja sem in tja vasica, čreda konj na pašah, mlin ob potoku ali čreda ovac. Že pred tri tisoč leti je eden največjih pesnikov vseh časov Homer pmenjal za značilnost grške pokrajine konje. Ovce pa spremljajo pastirji; v ogrinjalih, s palico, ob spremstvu psa, počasi pohajkujejo za svojimi ovcami in kozami. Na večer si počijejo zavetje v kolibi iz ličja obnem s čredo. Ti pastirji delujejo kot podoba iz sive davnine, v njihovem načinu življenja se več tisoč let ni nič spremenilo.

(Nadaljevanje sledi)

PTUJSKI TEDNIK

Občinski ljudski odbor Ptuj ODLOKI IN OBVESTILA

Po 3. in 8. členu temeljnega zakona o prekrških (Uradni list FLRJ, št. 2-22/59) in 1. odstavku 15. ter 108. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) je Okrajni ljudski odbor Maribor na seji okrajnega zbora dne 16. junija 1960 sprejel:

ODLOK

o javnem redu in miru okraja Maribor.

I.

Splošne določbe

1. člen

Vsakdo se mora vesti tako, da ne moti dela, razvedrila in počitka ljudi, da varuje javno moralo, pazi na čistočo, ne kazi lepote kraja, ne dela škode na javnih prostorih, ne ogroža ljudem zdravja in varnosti prometa.

Dobrine iz prejšnjega odstavka imajo upravno kazensko varstvo po tem odloku.

II.

Varstvo reda in miru

2. člen

Prireditve in zabavni sporedi, ki trajajo preko 22. ure morajo biti v zaprtih prostorih, da se ne moti nočni mir in počitek državljanov.

Izjeme od te določbe dovoli občinski upravni organ, ki je pristojen za notranje zadeve.

3. člen

Za vzdrževanje reda in miru na javnih prireditvah je odgovoren prireditelj oziroma tisti, ki ga je prireditelj pooblastil; ti so zlasti dolžni:

1. postaviti primerno število rediteljev in ukreniti vse potrebno, da se ohrani red in mir;
2. skrbeti, da se prireditve končajo ob času, ki je določen s predpisi ali z dovoljenjem.

4. člen

Vsakdo se mora vesti na javnih prostorih spoštljivo in se izogibati dejanjem, s katerimi se krši red in mir, moti gibanje, delo ali razvedrilo državljanov, ali se zbujajo javno zgražanje in žaljiva morala.

Prepovedano je:

1. izzivati k pretepu, povzročati nered in prepir, smešiti, nadlegovati ali ogrožati prebivalce;
2. motiti javne shode, zborovanja, sestanke in druge javne prireditve;
3. stopiti brez dovoljenja v zgradbe ali na kraj, kamor je vstop prepovedan, če je prepoved vidno označena, ali če je to iz okoliščin mogoče razbrati;
4. prodati ali kupovati zunaj tržnega prostora, razen v primerih, dovoljenih po tržnem redu;
5. ovirati promet na pločnikih ali drugih javnih prostorih z zlaganjem kuriva ali drugih predmetov preko časa, ki je nujno potreben, da se ti predmeti odstranijo, ali pa tudi sicer upravljalci javni prostor za odlaganje kakršnegakoli materiala, ali kako drugače občutno ovirati promet;
6. zadrževati se kjub opozorilu v prireditvenih prostorih po končani prireditvi ali gostinskem lokalu po končanem obratovanem času;
7. kaditi v kinematografih, gledališču in drugih prostorih, kjer je kajenje prepovedano.

III.

VARSTVO LJUDI IN PREMOŽENJA

5. člen

Prepovedana so dejanja, s katerimi se ogroža varnost ljudi oziroma premoženje, in to:

1. poškodovati ali odstraniti napisne table ali druge javne znake;
2. ugasniti, poškodovati ali odstraniti svetilke, postavljene za razsvetljavo javnega prostora;
3. opustiti namestitve in vzdrževanja varnostnih naprav pri gradnjah in popravilih;
4. zanemarjati vzdrževanje ali opustiti popravila zgradb ali naprav, če ogrožajo varnost;
5. opustiti ograje ob cestah, ulicah in drugih javnih poteh z bodajo žico;
6. puščati ob javnih poteh ograje ali živo mejo v takem stanju, da ogroža varnost ali ovira promet in kazi lepoto kraja;
7. metati kamenje ali druge predmete, ki ogrožajo varnost ljudi ali premoženja;
8. dražiti ali plašiti živali;
9. z brezobzirno vožnjo ali kako drugače poškodovati ali umazati ljudi ali premoženja stavb;
10. prisiljanje kolosa ob steno, izločbo ali kamor koli, kjer bi to

lahko povzročilo škodo ali oviralo promet;

11. sežigati odpadke ali kuriti ogenj na odprtih prostorih v bližini stavb ali drugih naprav ali pa tako, da se moti okolica s smradom ali dimom, odmetavati cigarete ali druge ogradne na kraju, kjer je možnost, da se zaneti požar.

IV.

VARSTVO ZDRAVJA, ČISTOČE IN LEPOTE KRAJA

6. člen

Prepovedana so dejanja, ki ogrožajo ljudem zdravje, nasprotujejo pravilni čistoči ali kazi lepoto kraja, in to:

1. metati odpadke, pjavati ali kako drugače ponesnažiti tla ali predmete na javnih prostorih;
2. poškodovati ali uničiti ali odstraniti posode za odpadke, postavljene na javnih prostorih;
3. izpustiti karkoli v mestnih ali javnih poteh, zračiti posteljnino ali sušiti perilo na uličnih oknih in balknih ali na ulicah;
4. odlagati odpadke ali gnoj na mestih, ki niso za to določena;
5. pustiti greznice nezačisto zaprte ali jih izpraznjevati in razlivati v okoliščinah in na način, da se povečuje smrad;
6. metati v kanalske požiralnike predmete, ki jih utegnejo zamašiti;
7. onesnažiti vodo, namenjeno ljudem in živalim;
8. prati ali umivati pri studencih in javnih vodovodnih napravah, namenjenih za pitno vodo;
9. namesčati plakate in objave na krajih, ki niso za to določeni, pisati na poslopih, ograjah, javnih lokali in vozilih;
10. voditi pse v javne loka.e;
11. zanemarjati osebno čistočo ali snago v stanovanju oziroma v delavnici v taki meri, da to moti okolico ali utegne škodovati človeškemu zdravju;
12. prevažati mrhovino, kosti, kožo in podobno v vozilih, ki niso zaprta, ali pustiti mrhovino nezakopano;
13. opustiti pravočasno izpraznjevanje in čiščenje greznice, smetišča, odtočnih kanalov, jarkov in potokov.

7. člen

Lastniki, upravitelji in najemniki ali druge odgovorne osebe ne smejo prenehati ob javnih poteh morajo skrbeti:

1. za potrebno čiščenje hodnika ob svoji ali najeti nepremičnini, kolikor čiščenja ni prevzela uprava javne snage;
2. za odstranjevanje s hodnikov ali obcestnih jarkov ter kanalskih požiralnikov snega in posipanje poledenelih hodnikov do pol sedmih zjutraj, podnevi pa po potrebi tudi večkrat.

8. člen

V stanovanjskih in poslovnih prostorih, kletih in podstrešjih je prepovedano rediti prašiče, koze, ovce, kunce in perutnino. Pse, mačke ali večje število ptic je dovoljeno gojiti v stanovanjskih prostorih samo z dovoljenjem hišnega sveta oziroma lastnika stavbe.

Občinski ljudski odbor dovoli območja in pogoje, ob katerih je dovoljeno gojiti v omejenem številu poleg psov, mačk in ptic tudi druge domače živali.

V.

VARSTVO JAVNIH NASADOV

9. člen

Prepovedana so dejanja, s katerimi se kvarijo parki, nasadi in kulturni spomeniki, in sicer je prepovedano:

1. v javnih parkih in nasadih ter na pokopališčih lomiti drevje ali grmovje, trgati cvetlice, obrirati sadike z dreva, hoditi, jezdit ali voziti izven dovoljenih poti;
2. poškodovati živo mejo ob javnih poteh;
3. prevračati, prestavljati ali mazati kopi, mize, ograje in druge naprave na javnih poteh.

Obrirati sadike in cvetje z dreva v javnih nasadih je dovoljeno le z dovoljenjem pristojnega upravnega organa občinskega ljudskega odbora.

VI.

KAZNI

10. člen

Z denarno kaznijo do 20.000 din se kaznuje storilec za prekršek po 1. odstavku 2. člena; po 1. in 2. točki 3. člena; po 1., 2., 4. točki 4. člena; po 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 7. točki 5. člena; po 2., 4., 5., 7., 9., 11., 12. in 13. točki 6. člena; po 1. odstavku 8. člena.

Za prekršek iz 6. točke 4. člena,

1. in 2. točke 7. člena ter 1. točke 9. člena je predpisana denarna kazn 500 din.

Za prekršek iz 3., 5. in 7. točke 4. člena, 8., 9., 10. in 11. točke 5. člena 1., 3., 6., 8. in 10. točke 6. člena, 2. in 3. točke 9. člena je predpisana denarna kazn 200 din.

11. člen

Če so kršilci tega odloka mladoletniki, se kaznujejo njih starši, skrbniki ali redniki ali pa tisti, ki jim je zaupano varstvo, če so zanemarili svojo dolžnost in niso skrbeli za mladoletnika.

12. člen

Uslužbenec LM in komunalni nadzorniki občinskih ljudskih odborov smejo izterjati denarno kazn na kraju samem od tistih, ki jih zalotijo pri stititvi prekrškov iz 2 in 3. odstavka 10. člena tega odloka.

VII.

KONČNE DOLOČBE

13. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o javnem redu in miru okraja Maribor (Uradni listnik okraja Maribor, številka 12-131/59).

14. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v »Uradnem vestniku okraja Maribor«.

Št. 01-2-3-60

Maribor, 16. junija 1960

Predsednik

Okrajnega ljudskega odbora

Jože Tramšek l. r.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR PTUJ

Po 8. točki odloka o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov (Uradni list FLRJ, št. 27-385/60) je svet za blagovni promet in turizem Občinskega ljudskega odbora Ptuj na seji dne 9. julija 1960 sprejel

ODREDBO

o spremembi odredbe o določitvi najvišje prodajne cene na drobno za sveže goveje meso, svinjsko in telečje meso ter mleko na območju občine Ptuj.

Besedilo 1. točke odredbe o spremembi odredbe o določitvi najvišje prodajne cene na drobno za sveže goveje, svinjsko in telečje meso ter mleko v občini Ptuj (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 40-508/59) se spremeni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

Po uredbi o odprodaji osnovnih sredstev in sklepu delavskega sveta »DELTE«, tovarne perila in konfekcije, Ptuj

od prodajamo

6 komadov

šivalnih strojev znamke »ZETINA«

v dobrem, uporabnem stanju. Stroji se lahko uporabijo za ročni in električni pogon. — Izkoristite ugoden nakup!

»DELTA« Ptuj

Upravni odbor in komisija za sprejem in odpust delovne sile »DELTA«, tovarne perila in konfekcije, Ptuj,

razpisuje

delovna mesta:

1. tehnični vodja
2. vodja skladišča gotovih izdelkov

Pogoji: za delovno mesto tehnični vodja — tekstilni ali konfekcijski tehnik z najmanj 6 let prakse; za delovno mesto skladiščnik — izkušen trgovec z najmanj 10 let prakse ali trgovski poslovodja s 5 let prakse.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Ponudbe pošljite na tajništvo podjetja do 1. avgusta 1960.

»DELTA« Ptuj

I. Sveže goveje meso.

Najvišje prodajne cene na drobno za sveže goveje meso se določijo takole:

1. za meso s kostmi:
 - a) za meso goveda I. vrste se določi enotna cena 400 din za kilogram;
 - b) za meso goveda II. vrste se določi enotna cena 360 din za kilogram.

Najvišja dopustna priklada je: — do 30 % k stegnu in plečetu; — do 25 % k bočniku in vratu s tem, da so vraščene kosti izločene;

— do 15 % k bržoli in šimbasu ter — do 10 % k rebrom in prsnemu košu.

K bržoli, šimbasu, rebrom in prsnemu košu goveda klavnosti izpod 47 % ni dovoljeno dati priklade.

Uvrstitev mesa v oba kakovostna razreda obeleži z ustreznim žigom na mesu pristojni veterinar, ki vrši mesoogled.

Prodaja mesa I. vrste se sme vršiti le po predhodni ugotovitvi odstotka klavnosti goveda po tržni inšpekciji.

II. Sveže svinjsko meso. Najvišja prodajna cena na drobno za sveže svinjsko meso se določi takole:

- a) za meso brez kože se določi enotna cena 380 din za kg;
- b) za meso s kožo se določi enotna cena 330 din za kg.

Na meso brez vraščenih kosti oziroma na meso, iz katerega so vraščene kosti izločene, je dopusten najvišji odstotek priklade 20 %.

2. Besedilo točke I/III in IV odredbe o določitvi najvišje cene na drobno za sveže goveje, telečje in svinjsko meso ter mleko na območju občine Ptuj (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 23-260/59) se spremeni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

III. Sveže telečje meso.

Najvišja prodajna cena na drobno za telečje meso s kostmi se določi na 400 din za kg.

Za sveže telečje meso kakovosti baby-beef se cena na drobno formira prosto.

IV. Sveže mleko.

Najvišja prodajna cena za sveže pasteurizirano mleko se določi:

- a) za široko potrošnjo 39 din za liter,
- b) za podjetja in zavode 46 din za liter.

3. Ta odredba velja od dneva objave v »Uradnem vestniku okraja Maribor«.

Št. 05/1-MEI-13/1-60.

Ptuj, dne 9. julija 1960.

Predsednik

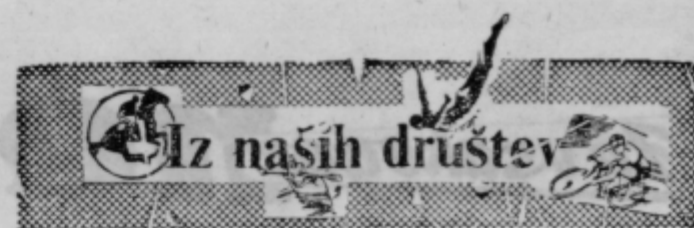
Občinskega ljudskega odbora

Lojzka Stropnik l. r.

Predsednik

sveta za blagovni promet in turizem

Anton Kolenko l. r.

Lep uspeh nogometasev Avtoopreme v Mariboru

V soboto je bilo v Mariboru okrajno sindikalno prvenstvo v nogometu. Finalnega nogometnega tekmovalja so se udeležili prvaki treh skupin. V zahodni skupini koroškega predela je v predtekmovalju osvojila prvo mesto sindikalna ekipa Zelezarne Ravne. V mariborski skupini je postal prvak ekipa Zelezniških delavnic »Boris Kidrič«. V ptujski skupini pa je na turnirju v čias 10. obletnice delavskega samoupravljanja osvojilo prvo mesto moštvo tovarne Avtooprema Ptuj. Mlada ekipa Avtoopreme je bila nato določena, da se udeleži okrajnega tekmovalja v nogometu. Ekipa je imela zelo malo časa za resne priprave, vendar je z borbenostjo posega v borbo za prvo mesto. Zrebr v Mariboru je določil, da igra mlado moštvo dve tekmi zaporedoma. V prvem srečanju se je moštvo Avtoopreme sestalo s prvako mariborske skupine »Boris Kidrič«. Tekma je bila zelo živahna in v delni premoči Avtoopreme. Zaradi nesigurnega vratarja so domačini takoj prešli v vodstvo, katero so obdržali do konca tekme. V drugem delu je sodnik večkrat sodil v korist domačinov, čeprav je moštvo Avtoopreme bilo tehnično boljše moštvo. Častni gol za Avtoopremo je dal Beranič. V moštvo se je odlikoval srednji krilec Hanzl. Rezultat tekme je 3:1 za

domačine. V drugem srečanju sta se sestali moštvi Zelezarne Ravne in Avtoopreme. Kljub utrujenosti je moštvo Avtoopreme v drugi tekmi igralo mnogo bolje, vendar je zamudilo nekaj zrelih priložnosti. Rezultat tekme je bil 0:0.

V zadnjem srečanju sta se sestali moštvi iz Maribora in Raven. Tekma ni bila zanimiva, vendar se je ugotovilo, da je moštvo iz Raven mnogo boljše toda domačini so imeli več sreče in nekaj minut pred koncem dosegli gol. Končni plasma: Zelezniške delavnice »Boris Kidrič«, Avtooprema Ptuj in Zelezarna Ravne. Pa.

Dvoboj Avtooprema Ptuj in Tovarna aluminija Kidričeve

Med tednom je bilo v Kidričevem zanimivo športno srečanje v odbojki in nogometu. Najprej sta se sestala občinska prvaka Ptuj — Avtooprema in reprezentanca tovarne iz Kidričevega v odbojki. Boj je bil zelo zanimiv ter je zmagalo nekoliko boljše moštvo Avtoopreme Ptuj z rezultatom 3:2 (15:8, 10:15, 9:15, 15:13, 15:11).

V drugem srečanju na zelenem polju sta se srečali nogometni ekipi. Kljub temu, da so imeli gostje več priložnosti za dosego golov, so domačini bili borbenjši. Rezultat tekme je realen 1:1 (1:1).

Objave in oglasi

Prodajam

V ZALOGI IMAMO TRACNICE vseh dimenzij in dolžin. »Odpada« Ptuj.

Preklic

Preklicujem delavsko knjižico št. 359701/7759 na ime Peter Petek, Polensak 36, izdano v Šostanju, za neveljavno.

ZAHVALA

Naznanjamo vsem znancem in prijateljem, da nas je 3. julija 1960 za vedno zapustila ljubljena žena in mati

ANA ČERVEK

Ob tej bridki izgubi se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, jo obdarovali s cvetjem in jo spremlili na zadnji poti.

Mož Stefan in sin Stanko

Prvovrsten jabolčnik in pristno žganje

lastne proizvodnje nudi Kmetijsko gospodarstvo »Haloze«, Ptuj, Muzejski trg 2 (poleg gostilne »Novi svet«).

OBVESTILO

AVTOTRANSPORTNEGA PODJETJA VARAŽDIN

Začeni s 1. julijem 1960 uvaža AVTOTRANSPORTNO PODJETJE VARAŽDIN na progi VARAŽDIN—PTUJ—MARIBOR in obratno nove avtobusne zveze.

Prvi avtobus odhaja iz Varaždina ob 7.00, pride v Ptuj ob 8.05 in v Maribor ob 8.45. Isti avtobus odhaja iz Maribora ob 12.00, pride v Ptuj ob 12.30 in v Varaždin ob 13.45. Po prihodu v Varaždin ima zvezo z avtobusom Varaždin—Reka (preko Zagreba) z odhodom iz Varaždina ob 13.45.

Drugi avtobus odhaja iz Varaždina ob 14.10, pride v Ptuj ob 15.15 in v Maribor ob 15.55. Iz Maribora se vrača ta avtobus ob 16.00, pride v Ptuj ob 16.30 in v Varaždin ob 17.45.

Avtobusi na progi Varazdin—Ptuj—Maribor in nazaj vozijo vsak dan.

Avtotransportno podjetje Varaždin

V 75. letu je umrla naša draga mama

KATARINA KOVAČ

ROJ. ALBREHT

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 15. julija, ob 16. uri od doma na Rogoznici št. 51 na rogozniško pokopališče.

Zalujoci mož, otroci in ostalo sorodstvo.

Ptuj, Rogoznica, Hrastnik, dne 13. julija 1960.